

Ujawnienie informacji

**dotyczących ryzyka, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń, i
innych informacji (zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego
i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla
instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, część ósma) wg. stanu na dzień 31.12.2018r.**

I. Wstęp

1. Bank zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (zwanego dalej „Rozporządzeniem”) w Części Ósmej dokonuje ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji w niniejszym dokumencie zwanym dalej „Ujawnieniem” według stanu na 31 grudnia 2018 r.

II. Informacje ogólne

1. Bank Spółdzielczy we Włoszakowicach z siedzibą we Włoszakowicach, ul. Karola Kurpińskiego 29a, przedstawia informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej wg stanu na dzień 31.12.2018 roku
 2. W 2018 roku BS we Włoszakowicach prowadził działalność poprzez:
 - ✓ Centralę Banku we Włoszakowicach ul. K. Kurpińskiego 29a,
 - ✓ Filię Banku w Krzycku Wielkim ul. Szkolna 1,

Działalność operacyjna prowadzona była również za pośrednictwem bankowości internetowej.

3. BS we Włoszakowicach na dzień 31.12.2018 roku nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją.
4. Bank Spółdzielczy we Włoszakowicach należy do grupy małych banków, oprócz Centrali posiada jedną Filię w Krzycku Wielkim zatrudnia 33 pracowników. Obsługujemy stałych klientów Gminy Włoszakowice, głównie rolników, wśród których przeważają ogrodnicy uprawiający pieczarki i pomidory.

Przedstawione w niniejszej Informacji dane sporządzone zostały według stanu na 31.12.2018 r. i zawierają m.in. informacje dotyczące:

- zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka,
- funduszy własnych,
- aktywów ważonych ryzykiem,
- adekwatności kapitałowej,
- polityki w zakresie wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka.
- system kontroli wewnętrznej,
- informacji o spełnieniu przez Członków rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe,

Informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej Bank udostępnia osobom zewnętrznym, w szczególności klientom Banku oraz uczestnikom rynków finansowych z częstotliwością roczną. Zebranie Przedstawicieli, na którym zatwierdzono roczne sprawozdanie finansowe odbyło się 26 kwietnia 2019r.

III. CELE I STRATEGIE W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM (CRR ART. 435)

1. Strategia i procesy zarządzania ryzykiem

Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych, ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy: dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu, stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki, monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka.

Bank zarządza rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank za istotne zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi regulacjami zarządzania tymi rodzajami ryzyka.

Na system zarządzania każdym rodzajem ryzyka składa się:

- 1) procedura opisująca zasady zarządzania ryzykiem;
- 2) identyfikacja, pomiar i monitorowanie;
- 3) system limitów ograniczających ryzyko;
- 4) system informacji zarządczej;
- 5) odpowiednio dostosowana organizacja procesu zarządzania.

Jako ryzyko istotne Bank uznaje te rodzaje ryzyka, które są objęte wymogiem obliczania kapitału regulacyjnego, ponadto rodzaje ryzyka wymienione w dyrektywie CRD IV. Do rodzajów ryzyka uznanych przez Bank za istotne zaliczane są:

- a) ryzyko kredytowe, w tym ryzyko rezydualne;
- b) ryzyko operacyjne, w tym ryzyko modeli;
- c) ryzyko walutowe;
- d) ryzyko koncentracji (z wyłączeniem koncentracji geograficznej);
- e) ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej;
- f) ryzyko płynności;
- g) ryzyko kapitałowe;
- h) ryzyko braku zgodności.

Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka, tym samym oblicza łączną wielkość wymogu kapitałowego (kapitału wewnętrznego) w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego.

Punktem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego jest wyliczony regulacyjny wymóg kapitałowy.

Procedury zarządzania ryzykiem podlegają przeglądowi i aktualizacji w cyklach rocznych, pod względem dostosowania ich do aktualnych przepisów prawa przy uwzględnieniu zmian w skali działalności Banku oraz zmian organizacyjnych; wnioski z przeglądu prezentowane są Zarządowi Banku oraz przekazywane do odpowiednich komórek organizacyjnych Banku, celem ewentualnego uaktualnienia zasad zarządzania poszczególnymi ryzykami.

RYZYKO KREDYTOWE

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego obejmują:

- wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego;

- dostarczanie Zarządowi Banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku;
 - utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych w kredytach ogółem na poziomie nie wyższym od 3%;
 - utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie co najmniej 30%;
 - ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku.
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
- stosowanie odpowiednich standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej klientów Banku oraz prowadzenia monitoringu kredytów;
 - ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, w szczególności weryfikacja ich wartości i płynności, zarówno podczas oceny wniosku kredytowego, jak i w ramach prowadzonego monitoringu, ograniczanie ryzyka prawnego w procesie ustanawiania zabezpieczeń;
 - inwestowanie nadwyżek zgromadzonych środków na lokatach w Banku Zrzeszającym;
 - utrzymywanie w bilansie Banku tylko portfeli aktywów o charakterze bankowym;
 - utrzymywanie aktywów obciążonych najwyższym ryzykiem kredytowym, tj. portfela kredytów podmiotów niefinansowych na poziomie 80% ich udziału w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania.

RYZYKO KONCENTRACJI

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka koncentracji obejmują:
- utrzymywanie umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku;
 - bezwzględne przestrzeganie limitów koncentracji dużych ekspozycji określonych w CRR;
 - budowę, weryfikację i aktualizację Zasad zarządzania ryzykiem koncentracji.
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
- angażowanie się Banku w branże, w których obsłudze Bank posiada wieloletnie doświadczenie oraz ustalanie limitów koncentracji w pojedyncze branże;
 - ograniczenie kredytowania klientów, których zaangażowanie w Banku wyniosłoby 10% uznanego kapitału;
 - ograniczanie ryzyka koncentracji w ten sam rodzaj zabezpieczenia w postaci hipoteki poprzez opracowanie i stosowanie odpowiednich standardów postępowania dotyczących zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.

RYZYKO OPERACYJNE

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego obejmują:
- 1) optymalizację efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania;
 - 2) racjonalizację kosztów;
 - 3) zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;

- 4) automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich;
 - 5) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez opracowanie i wdrożenie:
- 1) systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do profilu ryzyka Banku;
 - 2) systemu zarządzania zasobami ludzkimi, który pozwala na stworzenie kultury organizacyjnej wspierającej efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym;
 - 3) skutecznego systemu kontroli wewnętrznej pozwalającego na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko);
 - 4) odpowiednich warunków technicznych (w tym technologicznych) wspierających w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje;
 - 5) procedur opisujących istniejące w Banku procesy, które regularnie są dostosowywane do zmieniających się warunków otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego;
 - 6) planów awaryjnych i planów zachowania ciągłości działania Banku.

RYZYKO WALUTOWE

1. Cele strategiczne w zakresie działalności walutowej obejmują:
 - 1) obsługę klientów Banku w zakresie posiadanych uprawnień walutowych;
 - 2) zapewnienie klientom Banku kompleksowej obsługi w zakresie prowadzenia rachunków walutowych bieżących i terminowych, obsługi kasowej, realizacji przelewów otrzymywanych i wysyłanych za granicę oraz wykonywania innych czynności obrotu dewizowego za pośrednictwem Banku Zrzeszającego;
 - 3) minimalizowanie ryzyka walutowego.
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
 - 1) dążenie do utrzymania domkniętych indywidualnych pozycji walutowych, tak aby pozycja walutowa całkowita nie przekroczyła 2% uznanego kapitału Banku;
 - 2) prowadzenie transakcji wymiany walut z Bankiem Zrzeszającym polegających na zagospodarowaniu nadwyżek środków walutowych oraz domykaniu otwartych pozycji walutowych Banku; transakcje walutowe nie mają charakteru spekulacyjnego;
 - 3) utrzymywanie relatywnie wysokiego poziomu aktywów płynnych w walutach obcych;
 - 4) podnoszenie kwalifikacji kadry oraz ścisłą współpracę w tym zakresie z Bankiem Zrzeszającym;
 - 5) niedokonywanie transakcji w walutach niewymienialnych.

RYZYKO PŁYNNOŚCI:

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:
 - 1) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
 - 2) zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji,

- 3) utrzymywanie przez Bank aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni.
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
 - 1) realizowanie strategii finansowania;
 - 2) pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym;
 - 3) utrzymywanie na bezpiecznym poziomie nadzorczej miary płynności długoterminowej, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych;
 - 4) utrzymywanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) oraz stabilnego finansowania (wskaźnika NSFR) na wymaganym przepisami poziomie;
 - 5) finansowanie na bezpiecznym poziomie kredytów powiększonych o majątek trwały przez depozyty powiększone o fundusze własne;
 - 6) utrzymywanie płynnościowej struktury bilansu na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów nad skumulowanymi pasywami w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku;
 - 7) zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych) na poziomie nieujemnym;
 - 8) dywersyfikacja źródeł finansowania poprzez ograniczanie udziału środków dużych deponentów;
 - 9) dążenie do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od gospodarstw domowych po akceptowalnej cenie oraz poprzez wydłużanie terminów wymagalności;
 - 10) identyfikacja wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia postępowanie według procedur awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

RYZIKO STOPY PROCENTOWEJ

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:
 - 1) optymalizacja wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
 - 2) ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
 - 3) utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów opisanych w wewnętrznej procedurze dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej.
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
 - 1) ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych;
 - 2) ograniczenie zmiany wartości ekonomicznej Banku do 5% funduszy własnych;
 - 3) zmniejszanie ryzyka bazowego poprzez:
 - a) stosowanie dla produktów klientowskich stóp bazowych w postaci stawek własnych Banku (w zakresie przewidzianym w przepisach prawa) - zwłaszcza dla aktywów wrażliwych,
 - b) oferowanie klientom produktów depozytowych, których oprocentowanie uzależnione byłoby od stawek rynkowych (stóp rynku międzybankowego);

RYZIKO KAPITAŁOWE

1. Długoterminowe cele kapitałowe Banku:

- 1) dążenie do zapewnienia odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności;
- 2) ograniczenie wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko do rodzajów ryzyka przewidzianych przez przepisy prawa przy założeniu braku prowadzenia działalności handlowej;
- 3) posiadanie minimalnej wielkości łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie 13,875%;
- 4) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału Tier I na poziomie 10,875%;
- 5) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału podstawowego Tier I na poziomie 9,375%;
- 6) obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych na maksymalnym poziomie 63%; tym samym posiadanie wewnętrznego współczynnika kapitałowego na minimalnym poziomie 12,70%;
- 7) dążenie do takiej struktury funduszy Tier I, aby kapitał rezerwowy stanowił co najmniej 90% funduszy Tier I;
- 8) przekazywanie na fundusze własne minimum 80% nadwyżki bilansowej;
 - a) obecną i przewidywaną sytuacją makroekonomiczną.
- 9) posiadanie zaangażowania w kapitał zakładowy (akcyjny) Banku Zrzeszającego na poziomie minimum 0,5% sumy bilansowej Banku;
- 10) ograniczenie jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych, bankach krajowych, zakładach ubezpieczeń i zakładach reasekuracji w taki sposób aby nie stanowiło ono zagrożenia dla celów określonych w pkt. 3, 4 i 5;
- 11) nie angażowanie się kapitałowe w podmioty będące Uczestnikami Systemu Ochrony, za wyjątkiem Banku Zrzeszającego;
- 12) utrzymywanie funduszy własnych i zobowiązań podlegających umorzeniu lub konwersji w wysokości równej co najmniej poziomowi MREL;
- 13) dywersyfikacja funduszu udziałowego poprzez ograniczenie pakietu udziałów jednego członka do 5% funduszu udziałowego; zwiększenie pakietu udziałów powyżej 5% funduszu udziałowego wymaga zgody Spółdzielni.

RYZIKO BRAKU ZGODNOŚCI

1. Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka braku zgodności jest wzmocnienie pozycji Banku jako instytucji godnej zaufania, uczciwej i rzetelnej, poprzez:
 - 1) zapewnienie przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych i przyjętych przez Bank standardów postępowania;
 - 2) podejmowanie działań eliminujących ryzyko braku zgodności oraz przeciwdziałanie możliwości wystąpienia utraty reputacji i ryzyku wystąpienia strat finansowych lub sankcji prawnych mogących być skutkiem naruszenia przepisów i norm postępowania.
2. Zarządzanie ryzykiem braku zgodności oznacza:
 - 1) efektywne przeciwdziałanie możliwościom wystąpienia naruszeń przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania;
 - 2) sprawne i skuteczne podejmowanie działań naprawczych w sytuacji zidentyfikowania braku zgodności;
 - 3) dążenie do zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi;

- 4) dążenie i dbałość o:
 - a) wizerunek zewnętrzny Banku rozumianego jako instytucja zaufania publicznego,
 - b) pozytywny odbiór Banku przez klientów,
 - c) przejrzystość działań Banku wobec klientów,
 - d) stworzenie kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów wytyczonych przez Bank.

1. Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem, w tym informacje na temat jej uprawnień i statutu, lub innych rozwiązań w tym względzie (art.435.1.b)

Podstawowe zadania organów Banku w zakresie zarządzania ryzykiem zostały określone w „Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym we Włoszakowicach”.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech niezależnych poziomach:

- 1) na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku;
- 2) na drugi poziom składa się:
 - a) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych (zwane dalej „zarządzaniem ryzykiem na drugim poziomie w zakresie, o którym mowa w lit. a)”);
 - b) działalność komórki do spraw zgodności;
- 3) na trzeci poziom składa się działalność komórki audytu wewnętrznego, przy czym w związku uczestnictwem Banku w Systemie Ochrony, tę działalność wykonuje Spółdzielnia.

Zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie, w zakresie, o którym mowa w lit. a) jest niezależne od zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie.

Zgodnie z obowiązującą w Banku strukturą organizacyjną, w ramach:

- 1) poziomu pierwszego funkcjonują następujące komórki organizacyjne i stanowiska:
 - a) Komórka Finansowo-Księgowa - komórka zarządzania „wolnymi środkami”;
 - b) Komórka Kredytowa;
 - c) Komórka Obsługi Klienta;
 - d) Filia.
- 2) poziomu drugiego (lit. a) funkcjonują następujące komórki organizacyjne i stanowiska:
 - a) Komórka Ryzyka Bankowego;
 - b) Komórka Monitoringu i Windykacji;
- 3) Komórka ds. zgodności której rolę pełni stanowisko ds. zgodności i administracji.

W procesie zarządzania ryzykiem bankowym w Banku uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza;
- 2) Zarząd;
- 3) komórki organizacyjne (lub wyznaczone osoby w Banku) odpowiedzialne za:
 - a) sprawozdawczość dla odbiorców zewnętrznych,
 - b) zarządzanie nadwyżką środków,
 - c) zarządzanie bieżącą pozycją walutową,
 - d) sprzedaż kredytów,
 - e) identyfikację i akceptację ryzyka kredytowego dla pojedynczych transakcji,
 - f) pomiar, monitorowanie i kontrolę poszczególnych rodzajów ryzyka bankowego.

Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest przez poszczególnych członków Zarządu w ramach przypisanych im obowiązków oraz:

- 1) na pierwszym poziomie;
- 2) na drugim poziomie w zakresie, o którym mowa w lit. a), przy czym nadzór nad tym poziomem przypisany jest Prezesowi Zarządu.

Rada Nadzorcza: w systemie zarządzania ryzykiem sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem braku zgodności oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność, w tym:

- 1) zatwierdza, określony przez Zarząd, akceptowalny ogólny poziom ryzyka oraz monitoruje jego przestrzeganie;
- 2) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd, strategię rozwoju Banku oraz nadzoruje jej przestrzeganie;
- 3) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd Banku, strategię zarządzania ryzykiem oraz monitoruje jej przestrzeganie – jednym z elementów informacji zarządczej jest raport z realizacji apetytu na ryzyko
- 4) sprawuje nadzór nad opracowaniem, przyjęciem i wdrożeniem procedur, na podstawie których funkcjonować ma w Banku system zarządzania ryzykiem; nadzoruje ich przestrzeganie;
- 5) zapewnia wybór członków Zarządu posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji;
- 6) monitoruje skuteczność czynności wykonywanych przez członków Zarządu w związku z realizacją ich zadań w zakresie systemu zarządzania Bankiem;
- 7) sprawuje nadzór nad wykonywaniem przez członków Zarządu obowiązków, o których mowa w § 8, w tym w szczególności w ramach przypisanych im obowiązków na pierwszym poziomie i drugim poziomie w zakresie, o którym mowa w lit. a);
- 8) określa zasady raportowania do Rady Nadzorczej o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, po uprzednim przedstawieniu propozycji przez Zarząd, w sposób umożliwiający nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem w Banku;
- 9) zatwierdza zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych w odniesieniu do poszczególnych rodzajów ryzyka.

Zarząd w systemie zarządzania ryzykiem projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie, spójnego ze strategią rozwoju Banku, systemu zarządzania ryzykiem, w tym:

- 1) określa bieżącą i przyszłą gotowość Banku do podejmowania ryzyka;
- 2) opracowuje i przyjmuje strategię zarządzania ryzykiem;
- 3) odpowiada za opracowanie, przyjęcie i wdrożenie procedur dotyczących zarządzania oraz zapewnienie wdrożenia planów w zakresie systemu zarządzania ryzykiem opracowuje i akceptuje politykę oraz zapewnia wdrożenie procedur; monitoruje ich przestrzeganie;
- 4) zapewnia strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka i umożliwiającą skuteczne wykonywanie zadań, w tym: wprowadza podział realizowanych w Banku zadań, zapewniający niezależność zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie od zarządzania ryzykiem na drugim poziomie;
- 5) nadzoruje zarządzanie ryzykiem na pierwszym i drugim poziomie;
- 6) nadzoruje wielkość i profil ryzyka w Banku;
- 7) ustanawia odpowiednie zasady raportowania, w tym zasady raportowania Zarządu do Rady Nadzorczej; ustanawia zasady raportowania przez jednostki organizacyjne, komórki organizacyjne oraz stanowiska organizacyjne Banku o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, w sposób umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka w Banku;
- 8) wprowadza niezbędne korekty i udoskonalenia systemu zarządzania w przypadku zmiany wielkości i profilu ryzyka w działalności Banku oraz czynników otoczenia gospodarczego lub wykrycia nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu zarządzania;

9) zatwierdza przyjęte rodzaje limitów oraz ich wysokość.

Zarządzanie ryzykiem jest zorganizowane w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów pomiędzy pracownikami, czy też jednostkami organizacyjnymi Banku. Komórki organizacyjne (lub wyznaczone osoby w Banku) uczestniczą w procesie zarządzania ryzykiem w ramach przypisanych im zadań w strukturze organizacyjnej Banku oraz w procedurach wewnętrznych, dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Zakres i charakter systemów raportowania i pomiaru ryzyka (art.435.1.c)

Bank stosuje metody identyfikowania i pomiaru ryzyka związanego z jego działalnością dostosowane do profilu, skali i złożoności ryzyka, w przypadku wątpliwości w zakresie poziomu ryzyka, stosuje się podejście z zachowaniem maksymalnego stopnia ostrożności.

Częstotliwość pomiaru ryzyka dostosowana jest do wielkości oraz charakteru poszczególnych rodzajów ryzyka w działalności Banku.

Metody lub systemy pomiaru ryzyka, w szczególności ich założenia są poddawane okresowej ocenie uwzględniającej testowanie i weryfikację historyczną. Przegląd i aktualizacja metod lub systemów pomiaru ryzyka przeprowadzane są wraz z przeglądem procedur dotyczących zarządzania ryzykiem.

Podstawę monitorowania procesu zarządzania ryzykiem w Banku stanowi formalnie ustanowiony system informacji zarządczej.

System informacji zarządczej dostarcza informacji na temat:

- 1) rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku;
- 2) profilu ryzyka;
- 3) stopnia wykorzystania limitów wewnętrznych;
- 4) wyników testów warunków skrajnych;
- 5) skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem.

Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu ryzyka Banku. Zakres oraz szczegółowość sprawozdań wewnętrznych są dostosowane do rodzaju raportowanego ryzyka oraz odbiorców informacji.

RYZYKO KREDYTOWE:

Za obszar ryzyka kredytowego w Banku odpowiadają:

- 1) Prezes Zarządu w zakresie nadzoru nad pomiarem i monitorowaniem ryzyka kredytowego; któremu podlegają: Komórka ryzyka bankowego monitorująca portfelowe ryzyko kredytowe oraz Komórka monitoringu i windykacji monitorująca indywidualne ryzyko kredytowe;
- 2) Członek Zarządu ds. handlowych w zakresie nadzoru nad działalnością handlową (sprzedażą kredytów), któremu podlegają: Komórka kredytowa i Komórka obsługi klienta;
- 3) Członek Zarządu ds. finansowych w zakresie nadzoru nad analizami kredytowymi, któremu podlega Stanowisko analiz kredytowych.

RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ:

Za obszar ryzyka stopy procentowej w Banku odpowiadają:

- 1) Członek Zarządu ds. finansowych w zakresie nadzoru nad operacyjnym zarządzaniem ryzykiem stopy procentowej;
- 2) Prezes Zarządu w zakresie nadzoru nad pomiarem i monitorowaniem ryzykiem stopy procentowej.

3) Komórka Finansowo-Księgowa – będąca komórką zarządzającą ryzykiem, która podlega członkowi Zarządu ds. finansowych, wykonująca zadania związane z kształtowaniem poziomu pozycji bilansowych wrażliwych na zmiany stóp procentowych w ramach zagospodarowywania nadwyżek środków Banku.

4) Komórka Ryzyka Bankowego – będąca komórką monitorującą ryzyko stopy procentowej, która podlega Prezesowi Zarządu.

Rada Nadzorcza:

- 1) w ramach pełnionego nadzoru właścicielskiego dokonuje okresowej oceny i nadzoruje wszystkie aspekty polityki zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku;
- 2) zatwierdza cele strategiczne w zarządzaniu ryzykiem stopy procentowej, zawarte w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem;
- 3) ocenia adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem stopy procentowej na podstawie okresowej, syntetycznej informacji na temat poziomu ryzyka, na jakie narażony jest Bank.

Zarząd:

- 1) zapewnia skuteczne działanie systemu zarządzania ryzykiem stopy procentowej;
- 2) zatwierdza zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej;
- 3) wyznacza osoby odpowiedzialne za opracowanie, wprowadzenie i aktualizację zasad, o których mowa w pkt 2;
- 4) odpowiada za utrzymanie ryzyka stopy procentowej na poziomie nie przekraczającym poziomu akceptowalnego przez Radę Nadzorczą;
- 5) podejmuje decyzje w zakresie ustalania oprocentowania oferowanych produktów bankowych.

Komórka Ryzyka Bankowego wykonująca zadania związane z:

- 1) okresowym weryfikowaniem i aktualizowaniem niniejszej procedury oraz przygotowywaniem propozycji zmian procedury dla Zarządu, w tym weryfikowaniem i aktualizowaniem metod pomiaru ryzyka stopy procentowej oraz poziomu limitów;
- 2) zgłaszaniem potrzebę zmian w polityce zarządzania ryzykiem stopy procentowej Banku;
- 3) zapewnieniem zgodności niniejszej procedury ze strategią działania Banku i strategią zarządzania ryzykiem;
- 4) proponowaniem wysokości przyjętych limitów;
- 5) dokonywaniem pomiaru i monitorowaniem poziomu ryzyka, przeprowadzaniem testów warunków skrajnych;
- 6) analizą wskaźników służących ocenie poziomu ryzyka stopy procentowej;
- 7) monitorowaniem stopnia wykorzystania limitów;
- 8) oceną nowych produktów bankowych w zakresie potencjalnego wpływu na ryzyko stopy procentowej,
- 9) opracowywaniem scenariuszy sytuacji kryzysowych w zakresie poziomu rynkowych stóp procentowych oraz badaniem scenariuszy skrajnych warunków;
- 10) sporządzaniem raportów dla Zarządu i Rady Nadzorczej.
- 11) opracowywaniem propozycji rekomendacji wydawanych przez Zarząd Banku dla komórki zarządzającej mającej na celu właściwe kształtowanie poziomu ryzyka stopy procentowej;
- 12) opiniowaniem propozycji zmian poziomu stóp procentowych Banku lub rodzaju stóp referencyjnych.

Pomiar ryzyka stopy procentowej obejmuje wszystkie pozycje wrażliwe na zmianę stopy procentowej. Do pomiaru narażenia na ryzyko stopy procentowej Bank wykorzystuje następujące metody:

- 1) lukę przeszacowania;
- 2) metodę wyniku odsetkowego;
- 3) metodę zaktualizowanej wartości ekonomicznej;
- 4) analizę wskaźników ekonomicznych związanych z ryzykiem stopy procentowej

Elementem wspierającym ocenę poziomu ryzyka stopy procentowej oraz pozwalającym na obserwację trendów i czynników ryzyka jest analiza podstawowych wskaźników ekonomicznych z zakresu oceny ryzyka stopy procentowej.

W zakresie zbadania korelacji ryzyka stopy procentowej z innymi rodzajami ryzyka Bank dokonuje następujących pomiarów:

- 1) wpływu ryzyka kredytowego na ryzyko stopy procentowej;
- 2) wpływu ryzyka płynności na ryzyko stopy procentowej.

Celem ograniczania ryzyka stopy procentowej Bank wprowadził szereg limitów, pozwalających na wdrożenie w odpowiednim momencie mechanizmów zapobiegających powstaniu nadmiernego ryzyka. Monitorowanie stopnia wykorzystania limitów odbywa się z częstotliwością miesięczną.

Raporty z zakresu ryzyka stopy procentowej pozwalają Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie z odpowiednią częstotliwością poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka stopy procentowej;
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raportowanie odbywa się w cyklach miesięcznych dla Członka Nadzorującego, kwartalnych dla Zarządu i półrocznych dla Rady Nadzorczej.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka stopy procentowej zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury bilansu Banku z punktu narażenia na ryzyko stopy procentowej;
- 2) stopnia niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na ryzyka stopy procentowej w podziale na poszczególne stopy referencyjne;
- 3) poziomu ryzyka przeszacowania;
- 4) poziomu ryzyka bazowego;
- 5) analizy wskaźników;
- 6) powiązań z innymi rodzajami ryzyka;
- 7) wyników testów warunków skrajnych;
- 8) stopnia realizacji i przestrzegania limitów.

RYZYKO PŁYNNOŚCI

Za obszar ryzyka płynności w Banku odpowiadają:

- 1) Prezes Zarządu w zakresie nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem płynności, w tym nad: identyfikacją, pomiarem, monitorowaniem i sprawozdawaniem ryzyka płynności;
- 2) Członek Zarządu ds. finansowych w zakresie nadzoru nad operacyjnym zarządzaniem ryzykiem płynności, nadzorujący komórkę zarządzania „wolnymi środkami”.

Rada Nadzorcza – która:

- 1) w ramach pełnionego nadzoru dokonuje okresowej oceny i nadzoruje wszystkie aspekty polityki zarządzania ryzykiem płynności w Banku;

- 2) zatwierdza cele strategiczne w zarządzaniu ryzykiem płynności, zawarte w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, w tym apetyt i tolerancję na ryzyko;
- 3) ocenia adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem płynności na podstawie okresowej, syntetycznej informacji na temat poziomu ryzyka, na jakie narażony jest Bank;
- 1) zatwierdza, ujęte w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych.

Zarząd:

- 1) zapewnia skuteczne działanie systemu zarządzania ryzykiem płynności;
- 2) zatwierdza zasady zarządzania ryzykiem płynności, w tym limity ograniczające ryzyko;
- 3) wyznacza osoby odpowiedzialne za opracowanie, wprowadzenie i aktualizację zasad, o których mowa w pkt 2);
- 4) odpowiada za utrzymanie ryzyka płynności na poziomie nie przekraczającym poziomu akceptowalnego przez Radę Nadzorczą.

Komórka Ryzyka Bankowego – będąca komórką monitorowania ryzyka, która podlega Prezesowi Zarządu, wykonująca zadania związane z:

- 1) okresowym weryfikowaniem i aktualizowaniem niniejszej procedury oraz przygotowywaniem propozycji zmian procedury dla Zarządu, w tym weryfikowaniem i aktualizowaniem metod pomiaru ryzyka płynności oraz poziomu limitów;
- 2) zgłasza potrzebę zmian w polityce płynnościowej Banku;
- 3) zapewnieniem zgodności niniejszej procedury ze strategią działania Banku i strategią zarządzania ryzykiem;
- 4) proponowaniem wysokości przyjętych limitów;
- 5) dokonywaniem pomiaru i monitorowaniem poziomu ryzyka, w tym płynności średnio i długoterminowej, przeprowadzaniem testów warunków skrajnych, pogłębioną analizą płynności długoterminowej;
- 6) analizą wskaźników służących ocenie poziomu ryzyka płynności;
- 7) monitorowaniem stopnia wykorzystania limitów;
- 8) oceną poziomu ryzyka płynności;
- 9) wyznaczaniem nadzorczych miar płynności oraz wskaźników LCR i NSFR;
- 10) oceną nowych produktów bankowych w zakresie potencjalnego wpływu na ryzyko płynności;
- 11) opracowywanie scenariuszy sytuacji kryzysowych;
- 12) opracowuje propozycje rekomendacji wydawanych przez Zarząd Banku dla komórki zarządzającej mające na celu właściwe kształtowanie poziomu ryzyka płynności Banku;
- 13) sporządzaniem raportów dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

Komórka Finansowo-Księgowa – będąca komórką zarządzającą „wolnymi środkami”, która podlega Członkowi Zarządu ds. finansowych wykonująca zadania związane z:

- 1) okresowym weryfikowaniem i aktualizowaniem niniejszej procedury oraz przygotowywaniem propozycji zmian procedury dla Zarządu, w zakresie zarządzania płynnością dzienną, bieżącą i krótkoterminową;
- 2) optymalnym zarządzaniem środkami Banku oraz wywiązywaniem się Banku z zawartych umów, w tym zagospodarowywaniem nadwyżek środków.

Pozostałe komórki lub osoby odpowiedzialne za:

- 1) kontrolę i utrzymywanie limitów kasowych;
- 2) sporządzanie wykazu kredytów do ewentualnej odsprzedaży na potrzeby Planu awaryjnego;
- 3) przekazywanie do komórki zarządzającej informacji niezbędnych do sporządzania prognozy przepływów pieniężnych.

W ramach zarządzania płynnością dzienną Bank wyróżnia:

- 1) zarządzanie stanem gotówki w kasach i skarbcu;
- 2) zarządzanie stanem środków na rachunku bieżącym Banku.

Na proces zarządzania płynnością średnio i długoterminową głównie składają się:

- 1) lokowanie nadwyżek środków przez komórkę zarządzającą na okresy płatności dłuższe od 30 dni;
- 2) podejmowane przez Zarząd Banku decyzje dotyczące charakterystyki poszczególnych produktów kredytowych i depozytowych w zakresie terminów płatności tych produktów;
- 3) podejmowane przez Zarząd Banku decyzje dotyczące inwestycji kapitałowych lub dotyczące zakupu składników majątku trwałego;
- 4) pomiar płynności średnio- i długoterminowej.

Bank ocenia poziom ryzyka płynności, wynikający z wszystkich aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych poprzez:

- 1) ocenę struktury, trendów i stabilności źródeł finansowania działalności Banku;
- 2) ocenę relacji pomiędzy terminami płatności aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych;
- 3) ocenę wpływu zobowiązań pozabilansowych udzielonych na poziom płynności;
- 4) analizę wskaźników;
- 5) ocenę wyników testów warunków skrajnych;
- 6) ocenę poziomu płynności długoterminowej.

W ramach analiz dotyczących stabilności źródeł finansowania dokonywane są:

- 1) wyznaczanie osadu na depozytach;
- 2) pomiar stopnia uzależnienia Banku od środków pochodzących od jednego deponenta (koncentracje depozytowe) oraz od dużych depozytów;
- 3) pomiar stopnia uzależnienia Banku od środków pochodzących od osób wewnętrznych;
- 4) pomiar poziomu zrywalności depozytów.

Celem ograniczania ryzyka płynności Bank wprowadził szereg limitów, pozwalających na wdrożenie w odpowiednim momencie mechanizmów zapobiegających powstaniu nadmiernego ryzyka. Poziom limitów został dostosowany do akceptowalnego poziomu ryzyka określonego przez Radę Nadzorczą oraz tolerancji na ryzyko. Analizy będące podstawą do określenia wysokości limitów wewnętrznych są sporządzane w formie pisemnej. Monitorowanie stopnia wykorzystania limitów odbywa się z częstotliwością miesięczną.

Raporty z zakresu ryzyka płynności pozwalają Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie z odpowiednią częstotliwością poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności;
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczenia ryzyka.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury i stabilności źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów;
- 2) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;

- 3) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności;
- 4) poziomu aktywów nieobciążonych;
- 5) analizy wskaźników płynności;
- 6) ryzyka związanego z płynnością długoterminową;
- 7) wyników testów warunków skrajnych;
- 8) stopnia przestrzegania limitów.

Raportowanie odbywa się w cyklach miesięcznych dla Członka Nadzorującego, kwartalnych dla Zarządu i półrocznych dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

RYZIKO WALUTOWE

Za obszar ryzyka walutowego w Banku odpowiadają:

- 1) Członek Zarządu ds. finansowych w zakresie nadzoru nad operacyjnym zarządzaniem ryzykiem walutowym;
- 2) Prezes Zarządu w zakresie nadzoru nad pomiarem i monitorowaniem ryzyka walutowego.

Rada Nadzorcza:

- 1) w ramach pełnionego nadzoru właścicielskiego dokonuje okresowej oceny i nadzoruje wszystkie aspekty polityki zarządzania ryzykiem walutowym w Banku;
- 2) zatwierdza cele strategiczne w zarządzaniu ryzykiem walutowym, zawarte w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem;
- 3) ocenia adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem walutowym na podstawie okresowej, syntetycznej informacji na temat poziomu ryzyka, na jakie narażony jest Bank.

Zarząd:

- 1) zapewnia skuteczne działanie systemu zarządzania ryzykiem walutowym;
- 2) zatwierdza zasady zarządzania ryzykiem walutowym;
- 3) wyznacza osoby odpowiedzialne za opracowanie, wprowadzenie i aktualizację zasad, o których mowa w pkt 2;
- 4) odpowiada za utrzymanie ryzyka walutowego na poziomie nie przekraczającym poziomu akceptowalnego przez Radę Nadzorczą.

Komórka Ryzyka Bankowego – będąca komórką monitorującą ryzyko walutowe, która podlega Prezesowi Zarządu, wykonująca zadania związane z:

- 1) okresowym weryfikowaniem i aktualizowaniem niniejszej procedury oraz przygotowywaniem propozycji zmian procedury dla Zarządu, w tym weryfikowaniem i aktualizowaniem metod pomiaru ryzyka walutowego oraz poziomu limitów;
- 2) zgłaszaniem potrzebę zmian w polityce zarządzania ryzykiem walutowym Banku;
- 3) zapewnieniem zgodności niniejszej procedury ze strategią działania Banku i strategią zarządzania ryzykiem;
- 4) proponowaniem wysokości przyjętych limitów;
- 5) dokonywaniem pomiaru i monitorowaniem poziomu ryzyka, przeprowadzaniem testów warunków skrajnych;
- 6) analizą wskaźników służących ocenie poziomu ryzyka walutowego;
- 7) monitorowaniem stopnia wykorzystania limitów;
- 8) oceną nowych produktów bankowych w zakresie potencjalnego wpływu na ryzyko walutowe,
- 9) opracowywaniem scenariuszy sytuacji kryzysowych w zakresie poziomu kursów walutowych oraz badaniem scenariuszy skrajnych warunków;

- 10) sporządzaniem raportów dla Zarządu i Rady Nadzorczej.
- 11) opracowuje propozycje rekomendacji wydawanych przez Zarząd Banku dla komórki zarządzającej mające na celu właściwe kształtowanie poziomu ryzyka walutowego;
- 12) składaniem propozycji zmian poziomu kursów walutowych Banku.

Komórka Finansowo-Księgowa – będąca komórką zarządzającą ryzykiem walutowym, która podlega członkowi Zarządu ds. finansowych, wykonująca zadania związane z:

- 1) zarządzanie ryzykiem walutowym;
- 2) zarządzanie rachunkami walutowymi nostro Banku w Banku Zrzeszającym;
- 3) obsługę transakcji walutowych;
- 4) przestrzeganie limitów w zakresie ryzyka walutowego;
- 5) lokowanie nadwyżek środków walutowych;
- 6) wyliczanie bieżącej pozycji walutowej Banku;
- 7) utrzymywanie pozycji walutowej Banku na poziomie zgodnym z obowiązującymi limitami;
- 8) ustalanie kursów walut (tabele kursowe);
- 9) ustalanie kursów negocjowanych;
- 10) przestrzeganie limitów związanych z kupnem lub sprzedażą walut obcych zawartych przez upoważnionych pracowników;
- 11) archiwizowaniem tabel kursów walutowych.

Komórka Obsług Klienta – odpowiada za ewidencjonowanie i rozliczanie transakcji walutowych.

Zarząd dokonuje analizy działalności walutowej w oparciu o następujące elementy:

- 1) pozycję walutową,
- 2) stany depozytów walutowych,
- 3) opłacalność i wyniki ekonomiczne działalności dewizowej,
- 4) zestawienie aktywów i pasywów walutowych banku,
- 5) analizę wykorzystania limitów,
- 6) ustalanie zasad podejmowania decyzji w sytuacjach niestandardowych lub kryzysowych.

Elementem wspierającym ocenę poziomu ryzyka walutowego, pozwalającym na obserwację skali i trendów ryzyka jest analiza podstawowych wskaźników z zakresu oceny ryzyka walutowego.

Wysokość limitów, jest dostosowana do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka banku. Komórka monitorująca zobowiązana jest do bieżącego monitorowania stopnia wykorzystania wszystkich obowiązujących w banku limitów dotyczących ryzyka walutowego.

Polityka kursowa stosowana przez bank jest jednym z instrumentów zarządzania ryzykiem kursowym; w przypadkach zagrożenia zbytym otwarciem pozycji walutowej, bank stosuje mechanizmy kursowe w celu kształtowania optymalnego poziomu walut.

Raporty z zakresu ryzyka walutowego pozwalają Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie z odpowiednią częstotliwością poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka walutowego;
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczenia ryzyka.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka walutowego zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury bilansu Banku z punktu narażenia na ryzyko walutowe;
- 2) wielkości pozycji walutowych;
- 3) wpływu zmiany kursów walutowych na wynik finansowy Banku;

- 4) analizy wskaźników;
- 5) wyników testów warunków skrajnych;
- 6) stopnia realizacji i przestrzegania limitów.

Raportowanie odbywa się w cyklach miesięcznych dla Członka Nadzorującego, kwartalnych dla Zarządu i półrocznych dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

RYZIKO OPERACYJNE

Za nadzór nad zarządzaniem ryzykiem operacyjnym odpowiada Prezes Zarządu.

System zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje wszystkie obszary działalności Banku, w związku z czym w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym uczestniczą pracownicy wszystkich komórek i jednostek organizacyjnych Banku oraz wszystkich szczebli zarządzania.

Rada Nadzorcza i Zarząd odpowiadają za stworzenia kultury organizacyjnej, w której nacisk kładzie się na efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym, przestrzeganie procedur oraz stosowanie ustalonych reguł postępowania przez pracowników Banku. Podejście i świadomość pracownika do ryzyka operacyjnego jest bardzo ważne dla Banku, ponieważ jest to rodzaj ryzyka, na który instytucja narażona jest nieustannie.

Rada Nadzorcza:

- 1) w ramach pełnionego nadzoru właścicielskiego dokonuje okresowej oceny realizacji założeń Strategii oraz Zasad, co najmniej raz w roku, a w razie potrzeby nakazuje Zarządowi dokonanie przeglądu tych regulacji;
- 2) zapewnia, że Zarząd posiada wiedzę i umiejętności niezbędne do realizacji Strategii, w tym również weryfikuje kompetencje Zarządu w tym zakresie;
- 3) jest świadoma profilu ryzyka operacyjnego występującego w Banku, ponieważ regularnie zapoznaje się z syntetyczną informacją, którą otrzymuje od Zarządu;
- 4) zaznajamia się z wykazem procesów zaklasyfikowanych jako procesy kluczowe z punktu widzenia realizacji strategii biznesowej i zarządzania ryzykiem;
- 5) w ramach pełnionego nadzoru właścicielskiego weryfikuje wprowadzone rozwiązania organizacyjne i proceduralne mające na celu ograniczenie występowania konfliktu interesów i powiązań personalnych, na podstawie otrzymywanych informacji;
- 6) w ramach pełnionego nadzoru właścicielskiego nadzoruje funkcjonowanie obszarów technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego, w szczególności zapoznaje się z wynikami testów, przeprowadzonych w obszarze zarządzania ciągłością działania, które uwzględniają informacje o terminowości i skuteczności podejmowanych działań naprawczych.

Zarząd:

- 1) odpowiada za opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym;
- 2) odpowiada za opracowanie i wdrożenie pisemnych regulacji - Strategii i Zasad oraz ich regularne przeglądy;
- 3) odpowiada za właściwe funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, w związku z czym ocenia czy system ten jest adekwatny do profilu ryzyka operacyjnego na bazie otrzymywanych informacji;
- 4) odpowiada za realizację procesu kontroli ryzyka operacyjnego nadzorując zakres i częstotliwość kontroli wewnętrznej, w celu zapewnienia jej adekwatności do profilu ryzyka operacyjnego Banku;
- 5) zapewnia odpowiednie warunki organizacyjne i techniczne oraz zasoby odpowiadające bieżącym i przyszłym wymaganiom Banku, w tym właściwą współpracę pomiędzy jednostkami odpowiedzialnymi za obszar technologii informacyjnej, strategię działania Banku, bezpieczeństwo, ciągłość działania, zarządzanie ryzykiem operacyjnym, zarządzanie procesami, zarządzanie projektami oraz kontrole wewnętrzne;

- 6) zapewnia rozwiązania organizacyjne i procedury, które pozwalają na ograniczenie występowania konfliktu interesów i powiązań personalnych;
- 7) zapewnia poprawność i efektywność zarządzania w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego, otrzymuje również stosowne raporty z tych obszarów;
- 8) okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat profilu ryzyka operacyjnego, na które narażony jest Bank;
- 9) odbywa regularne szkolenia z zakresu ryzyk istotnych zidentyfikowanych w Banku;
- 10) zaznajamia się z okresową informacją w zakresie ryzyka operacyjnego, zgodnie z wdrożonym w Banku SIZ.

Audytory ryzyka pełni funkcje analityczne, doradcze i wspomagające w stosunku do Zarządu i w szczególności odpowiada za:

- 1) opracowanie i wdrożenie wewnętrznych metod oceny ryzyka operacyjnego;
- 2) weryfikowanie poprawności zgłaszanych nieprawidłowości i samoocen;
- 3) monitorowanie ryzyka operacyjnego występującego w Banku;
- 4) gromadzenie i przechowywanie danych z zakresu ryzyka operacyjnego;
- 5) całościowe raportowanie informacji o ryzyku operacyjnym;
- 6) wsparcie merytoryczne dla pracowników Banku w obszarze ryzyka operacyjnego.

Pracownicy wszystkich Komórek organizacyjnych Banku zobowiązani są do:

- 1) identyfikowanie ryzyk w swoim otoczeniu;
- 2) reagowanie na występujące nieprawidłowości, w tym podejmowanie działań ograniczających ryzyko operacyjne w ramach posiadanych kompetencji/uprawnień;
- 3) zgłaszanie występujących nieprawidłowości przełożonym.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym stanowi integralny element procesu zarządzania Bankiem. Efektywna identyfikacja ryzyka obejmuje wszystkie istotne obszary działalności Banku. W procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym uczestniczy każdy pracownik Banku, ze względu na fakt, że ryzyko operacyjne dotyczy wszystkich komórek i obszarów działalności Banku. Bank stosuje metody ograniczania i monitorowania poziomu ryzyka operacyjnego.

Kierujący poszczególnymi komórkami organizacyjnymi oraz Prezes Zarządu dla pozostałych stanowisk pełnią rolę tzw. Właścicieli ryzyka i są odpowiedzialni za zarządzanie ryzykiem operacyjnym w podległych im komórkach, w zakresie wszystkich wykonywanych w nich czynności. Dla ryzyk technologicznych zidentyfikowanych w Systemach Informatycznych rolę Właścicieli ryzyka przejmują Właściciele Systemów Informatycznych. Za zorganizowanie prawidłowego systemu przepływu informacji pomiędzy pracownikami danej komórki organizacyjnej odpowiada Właściciel ryzyka.

Celem identyfikacji, rejestrowania i monitorowania Kluczowych Wskaźników Ryzyka (KRI) w banku jest optymalizacja efektywności zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz zwiększanie szybkości reakcji banku na wzrost poziomu ryzyka operacyjnego. KRI wykorzystywane są do analizy trendów w poszczególnych obszarach ryzyka i mogą uruchamiać procedury reakcji na zbyt wysoki poziom ryzyka – redukcję poziomu nadmiernego ryzyka operacyjnego ciąży na każdej komórce/jednostce organizacyjnej banku. KRI są wskaźnikami pozwalającymi monitorować poziom ryzyka operacyjnego w poszczególnych obszarach działalności banku.

Przedmiotem monitorowania ryzyka operacyjnego są:

- 1) zarządzanie ryzykiem operacyjnym w oparciu o obowiązujące regulacje i przepisy prawne;
- 2) poziom narażenia na ryzyko operacyjne;
- 3) zdarzenia i straty operacyjne oraz ich skutki;
- 4) KRI.

Częstotliwość monitorowania powinna wzrastać wraz z szybkością zmian w otoczeniu operacyjnym banku oraz wzrostem poziomu ryzyka operacyjnego.

Informacje raportowane z zakresu ryzyka operacyjnego w ramach SIZ, zawierają w szczególności:

- 1) informacje na temat wykorzystania założonych tolerancji/apetytu na ryzyko operacyjne danego rodzaju;
- 2) szczegółową charakterystykę ostatnich znaczących wewnętrznych zdarzeń ze stratą i strat z nimi związanych;
- 3) informacje, dotyczące istotnych zdarzeń zewnętrznych oraz prawdopodobieństwa zajścia takich zdarzeń w Banku i ich potencjalnego wpływu na Bank;
- 4) informacje pochodzące z innych wykorzystywanych w Banku narzędzi zarządzania ryzykiem operacyjnym.

W raportach, dotyczących ryzyka operacyjnego uwzględnione są m.in. dane o:

- 1) zdarzeniach bez i ze stratą, w tym podjętych działaniach korygujących te nieprawidłowości, które mają na celu uniknięcie ewentualnych strat związanych z ich pojawieniem się w przyszłości;
- 2) zdarzeniach potencjalnych, które pozwalają na podjęcie działań zapobiegających ich występowaniu w przyszłości.

Raporty z zakresu ryzyka operacyjnego pozwalają bankowi na:

- 1) ocenę profilu ryzyka operacyjnego;
- 2) monitorowanie z odpowiednią częstotliwością poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 3) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka operacyjnego;
- 4) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 5) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

W celu zapewnienia odpowiedniej efektywności przekazywanej informacji zarządczej zakres poszczególnych raportów oraz ich częstotliwość zostały dostosowane do odbiorców informacji oraz do celów, którym mają służyć. Informacje dotyczące ryzyka bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego przedstawiane są w ramach funkcjonującego w Banku systemu informacji zarządczej (SIZ).

Raportowanie odbywa się w cyklach miesięcznych dla Członka Nadzorującego, kwartalnych dla Zarządu i półrocznych dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

RYZIKO KAPITAŁOWE

Rada Nadzorcza:

- 1) zatwierdza procedury wewnętrzne Banku dotyczące procesu zarządzania kapitałowego, w tym szacowania kapitału wewnętrznego;
- 2) sprawuje nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie podejmowania decyzji ze strategią zarządzania kapitałowego;
- 3) ocenia, czy działania Zarządu w zakresie zarządzania kapitałowego są skuteczne i zgodne z polityką Rady Nadzorczej.

Zarząd:

- 1) odpowiada za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację procedury w zakresie zarządzania kapitałowego, w tym wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko i szacowania kapitału wewnętrznego;
- 2) wprowadza podział realizowanych w Banku zadań w zakresie zarządzania ryzykiem kapitałowym;

- 3) przekazuje Radzie Nadzorczej Banku okresową informację na temat wielkości funduszy własnych oraz wielkości wymogów kapitałowych przypadających na istotne rodzaje ryzyka;
- 4) podejmuje czynności mające na celu zapewnienie odpowiedniej wielkości funduszy własnych do skali działania Banku i ponoszonego ryzyka.

Komórka Ryzyka Bankowego:

- 1) monitoruje poziom funduszy własnych, identyfikuje potrzeby kapitałowe;
- 2) ocenia stopień pokrycia funduszami różnych rodzajów ryzyka bankowego;
- 3) wskazuje na rozwiązania zmierzające do efektywnego wykorzystania funduszy własnych;
- 4) ocenia skalę zapotrzebowania Banku na zwiększenie funduszy własnych;
- 5) opracowuje informację zarządczą z zakresu łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko i poziomów współczynników kapitałowych;
- 6) opracowuje propozycje zmierzające do odpowiedniego alokowania funduszy własnych;
- 7) wskazuje na sposoby ograniczania ryzyka w przypadku pojawienia się zagrożeń związanych z brakiem adekwatności kapitałowej Banku.
- 8) opracowuje informację zarządczą z zakresu kapitału wewnętrznego i poziomu wewnętrznego współczynnika kapitałowego;
- 9) może wносить propozycje zmian do procedury w zakresie zarządzania kapitałowego;
- 10) opracowuje propozycje aktualizacji procedury w zakresie wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko i szacowania kapitału wewnętrznego;
- 11) raportuje Zarządowi i Radzie Nadzorczej wykonanie długoterminowych celów kapitałowych.
- 12) monitoruje poziom adekwatności kapitałowej.

Komórka Finansowo-Księgowa:

- 1) gromadzi dane finansowe, potrzebne do monitorowania adekwatności kapitałowej Banku;
- 2) wylicza współczynnik kapitałów podstawowych Tier 1, kapitałów Tier I oraz łączny współczynnik kapitałowy a także wskaźnik dźwigni finansowej;
- 3) może wносить propozycje zmian do procedury w zakresie zarządzania kapitałowego;
- 4) współpracuje z Komórką Ryzyk Bankowych przy aktualizacji procedury wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko;

Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka, tym samym oblicza łączną wielkość wymogu kapitałowego (kapitału wewnętrznego) w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego. Punktem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego jest wyliczony regulacyjny wymóg kapitałowy. Następnie Bank ocenia, czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe, operacyjne i walutowe oraz dodaje wymogi kapitałowe na pozostałe istotne rodzaje ryzyka. Sposób pomiaru poszczególnych rodzajów ryzyka oraz przekształcania miar ryzyka w wymogi kapitałowe zostały sprecyzowane w procedurach dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz w procedurze dotyczącej szacowania kapitału wewnętrznego.

Monitorowanie poziomu wykorzystania ustanowionych limitów jest dokonywane w okresach kwartalnych, informacja w tym zakresie jest przedmiotem informacji zarządczej dla Zarządu (kwartalnie) i Zarządu i Rady Nadzorczej (półrocznie).

Raporty z zakresu adekwatności kapitałowej pozwalają kierownictwu Banku na dostęp do aktualnych, pełnych i rzetelnych informacji dotyczących ryzyka kapitałowego, tym samym umożliwiają kontrolę i ocenę stopnia realizacji przyjętej strategii w omawianym zakresie.

Zarząd Banku otrzymuje sprawozdania zawierające niezbędne informacje odnośnie poziomu adekwatności kapitałowej w okresach kwartalnych, natomiast Rada Nadzorcza Banku w okresach półrocznych; w przypadku wzrostu poziomu ryzyka kapitałowego raporty mogą być opracowywane częściowo.

System informacji zarządczej dostarcza informacji na temat:

- 1) poziomu, struktury i zmian w funduszach własnych;

- 2) poziomu uznanego kapitału;
- 3) poziomu i zmian współczynników kapitałowych, w tym struktury i zmian w aktywach ważonych ryzykiem;
- 4) poziomu i struktury kapitału wewnętrznego;
- 5) wyników testów warunków skrajnych;
- 6) realizacji przyjętych limitów alokacji;
- 7) realizacji planu kapitałowego.

Strategia w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka (art. 435. 1.d)

Bank wprowadza odpowiednie do skali i złożoności działalności limity wewnętrzne ograniczające poziom ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działania Banku. Poziom limitów wewnętrznych jest dostosowany do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku, pozwalających na dywersyfikację ryzyka oraz wdrożenie w odpowiednim momencie mechanizmów zapobiegających powstaniu nadmiernego ryzyka. Procedury wewnętrzne dotyczące zarządzania ryzykiem określają sytuacje, w których dopuszczalne jest przekroczenie limitów wewnętrznych, określają warunki akceptacji przekroczeń oraz sposób postępowania w przypadku przekroczenia limitów wewnętrznych. Przyjęte rodzaje limitów wewnętrznych, dotyczących poszczególnych rodzajów ryzyka oraz ich wysokość, zatwierdza Zarząd Banku. Przekroczenia limitów wewnętrznych są monitorowane i poddawane szczegółowej analizie – zadania te wykonują komórki organizacyjne wskazane w procedurach szczegółowych dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. W przypadku przekroczenia ustanowionego limitu, raporty zawierają informację na temat przyczyn przekroczenia, w tym ustalenia faktu, czy przekroczenie ma charakter jednorazowy czy jest wynikiem zmian strukturalnych oraz rekomendacje działań umożliwiających utrzymanie ryzyka na bezpiecznym dla Banku poziomie.

Ponadto w Banku wprowadzona została „Instrukcja prawnych form zabezpieczeń wierzytelności Banku Spółdzielczego we Włoszakowicach” mająca na celu zapewnienie bankowi zwrotu przysługującej mu w stosunku do klienta wierzytelności, w razie gdyby nie dokonał on spłaty tej wierzytelności w terminie ustalonym w umowie.

Oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku (art. 435.1.e)

Zatwierdzone przez Zarząd Banku oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku stanowi **Załącznik nr 1** do niniejszej Informacji.

Oświadczenie na temat ryzyka, w którym pokrótce omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności (art. 435. 1 f)

Zatwierdzone przez Zarząd Banku oświadczenie na temat ogólnego profilu ryzyka Banku zawierające kluczowe wskaźniki i dane liczbowe, zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz zarządzania ryzykiem przez Bank, w tym tolerancje na ryzyko określone przez Radę Nadzorczą Banku stanowi **Załącznik nr 2** do niniejszej Informacji.

Informacje w zakresie zasad zarządzania

1. ***Liczba stanowisk dyrektorskich zajmowanych przez członków organu zarządzającego***
(art.435.2.a)

Członkowie Zarządu nie zajmują stanowisk dyrektorskich.

2. ***Polityka rekrutacji dotycząca wyboru członków organu zarządzającego oraz rzeczywistego stanu ich wiedzy, umiejętności i wiedzy specjalistycznej; strategia w zakresie zróżnicowania w odniesieniu do wyboru członków organu zarządzającego, jego celów i wszelkich odpowiednich zadań określonych w tej polityce oraz zakresu, w jakim te cele i zadania zostały zrealizowane***
(art.435.2.b-c)

W Banku funkcjonuje „Procedura oceny kwalifikacji Członków Zarządu oraz Zarządu Banku Spółdzielczego we Włoszakowicach”. Celem oceny jest stwierdzenie czy poszczególni członkowie Zarządu z osobna oraz Zarząd kolegiąlnie dają rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, w tym prowadzenia działalności bankowej z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych a także czy posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizacji zarządzania ryzykiem oraz czy ich reputacja osobista nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku.

Rada Nadzorcza dokonała oceny Członków Zarządu na Posiedzeniu w dn. 25.02.2019r. Zarząd posiada wiedzę, umiejętności i doświadczenie adekwatne do pełnionych funkcji. Legitymują się dobrą reputacją w życiu zawodowym i osobistym, nie stwarzają zagrożeń dla utraty reputacji banku.

Na podstawie Wytocznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego i Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i papierów wartościowych z dn. 21 marca 2018r. (EBA/GL/2017/12) w sprawie oceny odpowiedniości członków organu zarządzających i osób pełniących najważniejsze funkcje (‘Wytoczne EBA’), Polityki oceny odpowiedniości kandydatów na członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego we Włoszakowicach oraz na podstawie §14 ust. 2 pkt 20. Statutu Banku - Zebranie Przedstawicieli w dn. 26.04.2019r.w formie uchwał dokonało oceny odpowiedniości Członków Rady Nadzorczej. Każdy z członków Rady uzyskał pozytywną ocenę.

3. ***Utworzenie (bądź nie) przez instytucję oddzielnego komitetu ds. ryzyka oraz liczby posiedzeń komitetu, które się odbyły*** (art.435.2.d)

Bank z uwagi na skalę działania nie tworzy w obrębie rady Nadzorczej komitetu ds. ryzyka.

Informacje w zakresie zasad zarządzania

Opis przepływu informacji na temat ryzyka kierowanych do organu zarządzającego
(art. 435.2.e)

W przepływie Informacji SIZ dotyczącej monitorowania poziomu ryzyka występującego w działalności Banku, uczestniczą w szczególności następujące organy statutowe i komórki organizacyjne Banku:

- 1) Rada Nadzorcza;
- 2) Zarząd;
- 3) Komórka Ryzyka Bankowego.

Za identyfikację, pomiar i monitorowanie ryzyka odpowiedzialna jest Komórka Ryzyk Bankowych i Analiz. Zarząd Banku wdraża system zarządzania ryzykiem oraz nadzoruje jego funkcjonowanie. Oceny funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem dokonuje Rada Nadzorcza.

Raporty z zakresu oceny poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka Banku otrzymują:

1) Członek Nadzorujący:

a) w okresach miesięcznych:

- ryzyko walutowe,
- ryzyko płynności,
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko stopy procentowej,

a) w okresach kwartalnych:

- Raport z działalności kredytowej Banku (*zawierający m. in. pomiar ekspozycji kredytowych pracowników Banku, Zarządu i Rady Nadzorczej, analizę zawartych konsorcjów, kredyty finansujące nieruchomości, podział kredytów rolniczych*).

2) Zarząd:

a) w okresach miesięcznych:

- Protokół z analizy ryzyka kredytowego i koncentracji (z wyłączeniem koncentracji w ten sam rodzaj zabezpieczenia, koncentracji w dany sektor gospodarczy, w kategorii ekspozycji, zarządzania EKZH i DEK).

b) w okresach kwartalnych:

- ryzyko walutowe,
- ryzyko płynności,
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko stopy procentowej,
- adekwatność kapitałowa (I filar),
- kapitał wewnętrzny (II filar),
- Protokół z analizy ryzyka kredytowego i koncentracji (*w pełnym zakresie analizy*)

c) w okresach półrocznych:

- ryzyko braku zgodności

3) Zarząd i Rada Nadzorcza

a) w okresach kwartalnych

- Protokół z analizy ryzyka kredytowego i koncentracji (*w pełnym zakresie analizy*)

b) w okresach półrocznych:

- ryzyko walutowe,
- ryzyko płynności,
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko stopy procentowej,
- adekwatność kapitałowa (I filar),

- kapitał wewnętrzny (II filar),
 - ryzyko braku zgodności,
- c) w okresach rocznych:
- pozostałe ryzyka uznane za istotne,
 - apetyt na ryzyko wyrażony wskaźnikami ilościowymi.

IV. Zakres stosowania – art. 436

Bank nie dokonuje konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych

V. Fundusze własne – art. 437

1. Fundusze własne Banku obejmują:
 - 1) kapitał Tier I;
 - 2) kapitał Tier II.
2. Kapitał Tier I Banku obejmuje:
 - 1) kapitał podstawowy Tier I, na który składają się:
 - a) wpłacony fundusz udziałowy, z zastosowaniem przepisów, o których mowa w § 8,
 - b) zysk w trakcie zatwierdzania oraz zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego, obliczone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, pomniejszone o wszelkie przewidywane obciążenia i dywidendy, w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłych rewidentów, po uzyskaniu zgody KNF,
 - c) niepodzielony zysk z lat ubiegłych, po uzyskaniu zgody KNF,
 - d) w ramach skumulowanych, innych całkowitych dochodów:
 - fundusz z aktualizacji wyceny majątku trwałego,
 - kapitał z aktualizacji instrumentów dłużnych lub kapitałowych zakwalifikowanych do portfela „dostępne do sprzedaży”,
 - e) kapitał rezerwowy,
 - f) fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej;
 - 2) pomniejszenia kapitału podstawowego Tier I:
 - a) wartości niematerialne i prawne wycenione według wartości bilansowej ,
 - b) wzajemne zaangażowania w instrumenty kapitałowe¹ (krzyżowe powiązania kapitałowe) zaliczane do funduszy podstawowych Tier I, jeżeli KNF uznała, że miały one na celu sztuczne zwiększenie funduszy własnych Banku,
 - c) posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji²,
 - d) posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji³,
 - e) strata z lat ubiegłych, strata w trakcie zatwierdzania, strata netto bieżącego okresu, w tym utworzone rezerwy i odpisy aktualizujące odnoszące się do odsetek, których skutki nie zostały odniesione na fundusze,

¹ Pomniejszanie nie dotyczy udziałów wzajemnych powstałych po 2011 r.

Pomniejszanie dotyczy części „wspólnej” (częścią wspólną jest kwota mniejszego udziału, jeśli są równe, to częścią wspólną jest kwota jednego lub drugiego).

Kwotę korekty Bank pomniejsza o część zamortyzowaną analogicznie do stopnia amortyzacji funduszu udziałowego.

² Z wyłączeniem udziałów kapitałowych w Banku Zrzeszającym i u innego Uczestnika (za wyjątkiem udziałów krzyżowych).

- f) aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności,
 - g) pozycje, które należy odliczyć od pozycji dodatkowych w Tier I, których wartość przekracza wartość kapitału dodatkowego Tier I;
 - h) dodatkowe korekty wartości jako 0,1% sumy wartości wycenionych według wartości godziwej;
- 3) kapitał dodatkowy Tier I, który stanowią:
- instrumenty kapitałowe spełniające warunki opisane w art. 52 CRR,
- 4) pomniejszenia kapitału dodatkowego Tier I
- a) wzajemne zaangażowania w instrumenty kapitałowe (krzyżowe powiązania kapitałowe) zaliczane do dodatkowego kapitału podstawowego, jeżeli właściwy organ uznał, że miały one na celu sztuczne zwiększenie funduszy własnych Banku,
 - b) posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach zaliczanych do dodatkowego kapitału podstawowego podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji³,
 - c) posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach zaliczanych do dodatkowego kapitału podstawowego podmiotów sektora, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji⁴,
 - d) pozycje, które należy odliczyć od pozycji Tier II, których wartość przekracza wartość kapitału Tier II.
3. Kapitał Tier II Banku obejmuje:
- 1) instrumenty kapitałowe spełniające warunki opisane w art. 63 CRR;
 - 2) pożyczki podporządkowane;
 - 3) rezerwę na ryzyko ogólne do wysokości 1,25% aktywów ważonych ryzykiem;
 - 4) pomniejszenia kapitału Tier II:
 - a) wzajemne zaangażowania w instrumenty kapitałowe (krzyżowe powiązania kapitałowe) zaliczane do kapitału Tier II, jeżeli właściwy organ uznał, że miały one na celu sztuczne zwiększenie funduszy własnych Banku,
 - b) posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach zaliczanych do kapitału Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji⁵,
 - c) posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach zaliczanych do kapitału Tier II, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji⁶.
1. Fundusz udziałowy Banku spełnia warunku zawartego w art. 28 ust. 1 lit. e CRR, który mówi, że instrumenty w kapitale podstawowym Tier I muszą spełniać warunek „wieczystości”;
 2. Bank wykazuje w funduszach własnych u w rachunku funduszu udziałowego bezpośrednio udziały opłacone do dnia 28 czerwca 2013 roku.,
 3. Bank zalicza do funduszy własnych udziały opłacone po dacie 28 czerwca 2013 roku po uzyskaniu zgody KNF.
 4. Wypłata udziałów zaliczonych do funduszy własnych wymaga zgody KNF.

³ Jak w przypisie nr 2.

⁴ Jak w przypisie nr 2.

⁵ Jak w przypisie nr 2.

⁶ Jak w przypisie nr 2.

Szczegółowe wytyczne w zakresie struktury funduszy własnych, zasad ustalania ich wysokości oraz źródła ich wzrostu zawarte zostały w Strategii zarządzania kapitałowego w Banku Spółdzielczym we Włoszakowicach.

Szczegółowe informacje na temat poszczególnych elementów funduszy własnych zawiera poniższa tabela: (Załącznik nr 1 zgodnie z Polityką ujawnień...)

(w tys. zł)

	<i>Kwota w dniu ujawnienia</i>	<i>Odniesienie do art. Rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (CRR)</i>
Kapitał podstawowy Tier I:		
Instrumenty i kapitały rezerwowe		
Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	11.019.340	Art. 26 ust.1, art.27, 28,29, wykaz EUNB o którym mowa w art. 26. Ust.3
Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe z uwzględnieniem niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości)	43.129	Art. 26 ust. 1
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	100.000	Art. 26 ust. 1 lit. f)
Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust 3 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	119.124,00	Art. 486 ust. 2
Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi]	11.281.592,73	
Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-90.934,36	Art. 36 ust ust. 1 lit. b), Art. 37, art. 472 ust. 4
Korekty regulacyjne dotyczące niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z art. 467 i 468	0	
Kapitał podstawowy Tier I	11.190.658,37	
Kapitał dodatkowy Tier I	0	
Kapitał Tier I (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	11.190.658,37	
Kapitał Tier II	66.100	
Łączny kapitał (łączny kapitał + kapitał Tier I + kapitał Tier II)	11.256.758,37	
Inne pozycje lub korekty kapitału Tier II	66.100	
Aktywa ważone ryzykiem pod względem kwot ujętych przed przejściem CRR oraz kwot ujętych w okresie przejściowym przeznaczonych do wycofania zgodnie z rozporządzeniem (UE) 575/2013 (tj. kwoty rezydualne określone w CRR)	54.945.321,46	
Aktywa ważone ryzykiem		
Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwot ekspozycji na ryzyko)	17,72	Art. 92 ust.2 lit. a) art. 465
Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	17,72	Art. 92 ust. 2 lit. b), art. 465
Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	17,83	Art. 92 ust. 2 lit. c)

W 2018 r. nie dokonano sekurytyzacji aktywów.

VI. Wymogi kapitałowe – art. 438

Bank Spółdzielczy we Włoszakowicach stosuje następujące metody wyliczania wymogów kapitałowych:

- metodę standardową w zakresie ryzyka kredytowego,

- metodę podstawowego wskaźnika w zakresie ryzyka operacyjnego,
- metodę podstawową w zakresie ryzyka walutowego.

Bank stosuje współczynnik wsparcia, o którym mowa w § 501 Rozporządzenia CRR.

Wartość aktywów ważonych ryzykiem obliczonych dla ekspozycji wobec małego lub średniego przedsiębiorcy (MŚP), zaliczonych do ekspozycji wobec przedsiębiorstw, ekspozycji detalicznych lub ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach, Bank dodatkowo mnoży przez współczynnik wsparcia równy 0,7619.

1. Rezultaty stosowanego przez instytucję wewnętrznego procesu oceny adekwatności kapitałowej, w tym skład dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych określonych na podstawie procesu przeglądu nadzorczego, o których mowa w art. 104 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2013/36/UE
nie dotyczy
2. Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z przepisami części trzeciej tytuł II rozdział 2 Rozporządzenia – 8 % kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla każdej kategorii ekspozycji po zastosowaniu współczynnika wsparcia wobec (MŚP) dla każdej z klas ekspozycji wg. stanu na 31.12.2018r.

LP.	Treść	Wartość na 31.12.2018r.
		Wartość
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	720.095
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	1.407.557
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	998
4.	Ekspozycje wobec instytucji	0
5.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	6.714.445
6.	ekspozycje detaliczne	30.031.405
7.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	6.431.859
8.	Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	975.277
9.	Ekspozycje kapitałowe	776.498
10.	Inne pozycje	7.887.188
	Razem	54.945.322

3. Poniższe zestawienie przedstawia poziom minimalnych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka w tys. zł. według stanu na dzień 31.12.2018r.:

Rodzaj ryzyka	Wewnętrzny wymóg kapitałowy	Alokacja kapitału według wymagań dla Filaru I	Alokacja dodatkowego kapitału według wymagań dla Filaru II
Ryzyko kredytowe	4 395 626	4 395 626	0
Ryzyko rynkowe	0	0	0
Ryzyko operacyjne	656 203	656 203	0
Ryzyko koncentracji zaangażowań	1 893	x	1 893
Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	14 775	x	14 775
Ryzyko płynności	0	x	0
Ryzyko kapitałowe	0	x	0
Kapitał regulacyjny	5 051 829		
Kapitał wewnętrzny	5 068 497		

Wyliczenia zostały dokonane zgodnie z „Zasadami wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko w Banku Spółdzielczym we Włoszakowicach” i „Zasadami szacowania kapitału wewnętrznego w Banku Spółdzielczym we Włoszakowicach”.

W celu ustalenia łącznej wartości oszacowanych wymogów kapitałowych Bank dokonuje zestawienia wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, dotyczących zarówno Filaru I jak i Filaru II.

Łączna wartość kapitału wewnętrznego na dzień 31.12.2018 r. wyniosła 5.068.497 zł i była wynikiem ryzyka ponoszonego przez Bank z Filaru I i Filaru II.

VII. Ekspozycja na ryzyko kontrahenta – art. 439

Nie dotyczy.

VIII. Bufory kapitałowe – art. 440 (załącznik nr 3 zgodnie z Polityka ujawnień...)

Nie dotyczy.

Na datę sporządzenia informacji nie obowiązywały przepisy dotyczące utrzymywania buforów kapitałowych.

IX. Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego - art. 441

Nie dotyczy

X. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego – art. 442

1. Ryzyko kredytowe: ryzyko, że kredytobiorca nie wywiąże się z warunków umowy kredytowej (nie wykaże chęci lub nie będzie w stanie dokonać spłaty kapitału i odsetek). Ryzyko kredytowe w szerszym ujęciu rozumiane jest jako ryzyko utraty wartości (obniżenie jakości) aktywów i udzielonych zobowiązań pozabilansowych, które mogą stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa depozytów gromadzonych przez Bank, obniżyć lub nawet wykluczyć rentowność, wywierają w rezultacie negatywny wpływ na wysokość kapitału.
2. Proces zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku przebiega w następujących etapach:

- I. Na proces zarządzania ryzykiem pojedynczej transakcji składa się:
 - 1) w ramach operacyjnego zarządzania ryzykiem:
 - a) pozyskanie klienta i zgromadzenie dokumentacji do wniosku kredytowego,
 - b) podjęcie decyzji kredytowej, zawarcie umowy i uruchomienie kredytu;
 - 2) w ramach identyfikacji ryzyka w związku z udzieleniem kredytu:
 - a) ocena zdolności kredytowej i jakości zaproponowanego zabezpieczenia,
 - b) wydanie propozycji podjęcia decyzji kredytowej;
 - 3) w ramach pomiaru i monitorowania ryzyka kredytowego:
 - a) badanie terminowości spłat zaangażowań klientów wobec Banku,
 - b) ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej klientów i ewentualne stwierdzenie zagrożeń terminowej obsługi kredytu wraz z odsetkami,
 - c) wycena ekspozycji kredytowej, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków poprzez utworzenie rezerw celowych dla ekspozycji zaliczonych do wyższej niż „normalna” kategorii ryzyka,
 - d) badanie przestrzegania limitów jednostkowych na ekspozycje kredytowe;
 - e) ocena adekwatności przyjętych zabezpieczeń.
- II. Na proces zarządzania ryzykiem portfela kredytowego składa się:
 - 1) opracowanie strategii zarządzania ryzykiem, w tym określenie docelowych grup klientów i oferowanych produktów;
 - 2) ustalenie pożądanej struktury portfela kredytowego;
 - 3) zapewnienie odpowiedniego poziomu dywersyfikacji ryzyka kredytowego;
 - 4) wprowadzanie mechanizmów ograniczających ryzyko kredytowe w tych obszarach, w których posiadanie przez Bank nadmiernych koncentracji (podmiotowych i branżowych) wynika ze specyfiki prowadzonej działalności;
 - 5) identyfikacja i pomiar ryzyka poprzez:
 - a) ocenę struktury podmiotowej, rodzajowej i jakościowej portfela kredytowego,
 - b) ocenę poziomu wskaźnika kredytów zagrożonych, badanie udziału kredytów zagrożonych w podportfelach kredytowych;
 - c) ocenę wielkości salda rezerw celowych w porównaniu wielkością wyniku na działalności bankowej i wielkością wyniku finansowego Banku,
 - d) ocenę stopnia pokrycia rezerwami celowymi kredytów zagrożonych,
 - e) ocenę wartości odzysku z zabezpieczeń oraz poziomu pokrycia kredytów zabezpieczeniami,
 - f) monitorowania kredytów, ich struktury, czynników ryzyka,
 - g) analizę ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów, o których mowa w art. 79a ustawy Prawo bankowe,
 - h) analizę ryzyka kredytowego z tytułu koncentracji,
 - i) ocenę skali stosowanych odstępstw od warunków kredytowania i ich wpływu na ryzyko,
 - j) przeprowadzaniu testów warunków skrajnych;
 - 6) monitorowanie i kontrolę stopnia wykorzystania wprowadzonych limitów;
 - 7) monitorowanie skuteczności działań windykacyjnych oraz restrukturyzacyjnych;
 - 8) ustalenie adekwatnego do potrzeb systemu informacji zarządczej;
 - 9) stosowanie odpowiednich mechanizmów kontrolnych poprzez:
 - a) opracowanie i przyjęcie do stosowania procedur służących zarządzaniu ryzykiem wynikającym z określonych portfeli kredytowych, w tym dotyczących:
 - zarządzania ryzykiem koncentracji,
 - zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,
 - zarządzania ryzykiem ekspozycji detalicznych,
 - b) stosowanie limitów koncentracji zaangażowań,

- c) badanie stopnia przestrzegania wprowadzonych limitów i standardów postępowania (funkcja kontroli).

Stosowane w rachunkowości definicje pozycji przeterminowanych i o utraconej jakości (art.442 a)

1. Ekspozycje przeterminowane – ekspozycja, której przeterminowanie przekracza 90 dni, a przeterminowana kwota przekracza, w przypadku ekspozycji detalicznych 500 złotych, zaś w przypadku pozostałych klas ekspozycji, przeterminowana kwota przekracza 3 000,00 zł zgodnie z podejściem określonym w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz.U. Nr 235, poz. 1589). Należności zagrożone są to należności w sytuacji: poniżej standardu, wątpliwej i straconej. Definicja ta stosowana jest dla celów rachunkowości.
2. Zasady klasyfikacji należności, ustalania korekt wartości i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością Banku Spółdzielczego we Włoszakowicach
3. W oparciu o Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 roku w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz.U. nr 235 poz. 1589), Bank ustala następujące zasady klasyfikacji należności i tworzenia rezerw celowych.

Zasady klasyfikacji należności

➤ **Pożyczki i kredyty detaliczne**

1. normalne – opóźnienie w spłacie nie przekracza 6 miesięcy
 2. stracone:
 - opóźnienie w spłacie przekracza 6 miesięcy,
 - bank złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego
 - zadłużenie jest kwestionowane na drodze postępowania sądowego
 - miejsce pobytu dłużnika jest nieznanie i których majątek nie został ujawniony
- **Pozostałe ekspozycje kredytowe wobec osób fizycznych /pożyczki hipoteczne, kredyty mieszkaniowe i hipoteczne/**
1. normalne – opóźnienie w spłacie nie przekracza 1 miesiąca,
 2. pod obserwacją – opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 1 miesiąc i nie przekracza 3 miesięcy,
 3. poniżej standardu - opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 3 miesięcy i nie przekracza 6 miesięcy,
 4. wątpliwe – opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 6 miesięcy i nie przekracza 12 miesięcy
 5. stracone:
 - opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 12 miesięcy,
 - bank złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego,
 - zadłużenie jest kwestionowane na drodze postępowania sądowego,
 - miejsce pobytu dłużnika jest nieznanie i których majątek nie został ujawniony,
 - dłużnik pozostaje bez stałego dochodu przez okres dłuższy niż 18 miesięcy.
- **Pozostałe ekspozycje kredytowe / działalność gospodarcza, rolnicy/**
1. normalne – opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek nie przekracza 1 miesiąca, a sytuacja ekonomiczno finansowa dłużników nie budzi obaw,

2. pod obserwacją – opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 1 miesiąc i nie przekracza 3 miesięcy, a sytuacja ekonomiczno-finansowa dłużników nie budzi obaw lub z uwagi na ryzyko np. branży, grupy klientów i grupy produktów wymagają szczególnej uwagi oraz ekspozycje kredytowe od klientów, którzy prowadzą działalność gospodarczą krócej niż 3 miesiące od daty klasyfikacji (pozostawienie tej kategorii do momentu przedstawienia sprawozdania rocznego), wyjątek stanowią klienci rozpoczynający nową działalność po zmianie formy prawnej, podziale lub połączeniu,
3. poniżej standardu – opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 3 miesiące i nie przekracza 6 miesięcy, a sytuacja ekonomiczno-finansowa dłużników może stanowić zagrożenie terminowej spłaty ekspozycji,
4. wątpliwe – opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 6 miesięcy i nie przekracza 12 miesięcy, a sytuacja ekonomiczno-finansowa dłużników ulega znacznemu pogorszeniu, a zwłaszcza gdy ponoszone straty w sposób istotny naruszają ich kapitały
5. stracone – opóźnienie w spłacie przekracza 12 miesięcy,
 - sytuacja ekonomiczno-finansowa dłużników pogorszyła się w sposób nieodwracalnie uniemożliwiający spłacenie długu
 - w przypadku dłużników w stosunku do których nastąpiło otwarcie likwidacji z wyjątkiem, gdy następuje ono na podstawie przepisów o komercjalizacji i prywatyzacji,
 - bank złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego,
 - zadłużenie jest kwestionowane na drodze postępowania sądowego,
 - miejsce pobytu dłużnika jest nieznane i których majątek nie został ujawniony.

II. Zasady tworzenia rezerw celowych

1. Wysokość tworzonych rezerw

- **Pożyczki i kredyty detaliczne**
 - 1,5 % kwoty ekspozycji kredytowych zakwalifikowanych do kategorii „normalne”,
 - 100 % kwoty ekspozycji kredytowych zakwalifikowanych do kategorii „stracone”.
- **Pozostałe ekspozycje kredytowe wobec osób fizycznych /pożyczki hipoteczne, kredyty mieszkaniowe i hipoteczne/**
 - 1,5 % kwoty ekspozycji kredytowych zakwalifikowanych do kategorii „pod obserwacją”,
 - 20 % kwoty ekspozycji kredytowych zakwalifikowanych do kategorii „poniżej standardu”,
 - 50 % kwoty ekspozycji kredytowych zakwalifikowanych do kategorii „wątpliwe”,
 - 100 % kwoty ekspozycji kredytowych zakwalifikowanych do kategorii „stracone”.
- **Pozostałe ekspozycje kredytowe /działalność gospodarcza, rolnicy/**
 - 1,5 % kwoty ekspozycji kredytowych zakwalifikowanych do kategorii „pod obserwacją”,
 - 20 % kwoty ekspozycji kredytowych zakwalifikowanych do kategorii „poniżej standardu”,
 - 50 % kwoty ekspozycji kredytowych zakwalifikowanych do kategorii „wątpliwe”,
 - 100 % kwoty ekspozycji kredytowych zakwalifikowanych do kategorii „stracone”.

2. Obowiązek tworzenia rezerw celowych nie dotyczy udzielonego zobowiązania pozabilansowego w przypadku, gdy :

- gwarantują bankowi swobodę w podjęciu decyzji o uruchomieniu środków w ramach zobowiązania,
 - uzależniają uruchomienie środków w ramach zobowiązania od terminowej obsługi już wykorzystanej części i niebudzącej obaw sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika w przypadku, gdy wymagane jest stosowanie tego kryterium, lub
 - uzależniają uruchomienie środków w ramach zobowiązania od złożenia zabezpieczeń umożliwiających pomniejszenia podstawy tworzenia rezerw celowych o kwotę uruchomionych środków lub klasyfikowanie ekspozycji do kategorii „normalne”.
3. Wszystkie ekspozycje kredytowe dłużnika klasyfikuje się do najwyższej kategorii ryzyka.
 4. Powyższej zasady nie stosuje się w przypadku, gdy ekspozycja kredytowa:
 - Wynika z nabycia przez bank czeków, weksli oraz wierzytelności z prawem regresu a ocenę sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika zastąpiono oceną sytuacji ekonomiczno-finansowej wierzyciela,
 - W części zabezpieczonej zabezpieczeniami wymienionymi w ust. 2 załącznika nr 2 do rozporządzenia – (gwarancja banku, poręczenie BGK, poręczenie jednostki samorządu terytorialnego) ocenę sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika zastąpiono oceną sytuacji ekonomiczno-finansowej wystawcy zabezpieczenia,
 - Wynikających z finansowania projektów inwestycyjnych, prowadzonych w ramach powołanych do tego celu odrębnych spółek prawa handlowego – ocenę sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika można zastąpić oceną struktury prawno-finansowej projektu inwestycyjnego, ze szczególnym uwzględnieniem założeń finansowych projektu, które stanowiły podstawę udzielenia kredytu.
 5. Zmiana klasyfikacji pożyczki i kredytu detalicznego nie wpływa na klasyfikację pożyczki hipotecznej, kredytu mieszkaniowego i hipotecznego.
 6. Zmiana klasyfikacji ekspozycji kredytowych związanych z działalnością gospodarczą nie wpływa na zmianę klasyfikacji pożyczek i kredytów detalicznych, pożyczek hipotecznych, kredytu mieszkaniowego i hipotecznego i odwrotnie.

III. Częstotliwość przeglądów i klasyfikacji

1. Przeglądu i klasyfikacji należności dokonuje się co najmniej raz na koniec każdego kwartału kalendarzowego.
2. Kryterium sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika stosuje się co najmniej raz na rok- na koniec dowolnego kwartału, gdy spełnione są łącznie następujące warunki.
 1. ekspozycja jest zaklasyfikowana do kategorii „normalne”
 2. kwota ekspozycji łącznie z innymi ekspozycjami Banku wobec tego podmiotu nie przekracza mniejszej z poniżej wymienionych kwot:
 - a) równowartości kwoty:
 - 1.000.000,00 euro wobec jednostek samorządu terytorialnego,
 - 1.000.000,00 zł wobec pozostałych podmiotów,
 - b) 6% uznanego kapitału Banku.

IV. Powrotna zmiana klasyfikacji

1. Zmiana klasyfikacji ekspozycji kredytowej to przeniesienie do kategorii o niższym stopniu ryzyka.
2. W przypadku ekspozycji kredytowych wobec osób fizycznych (gdy klasyfikacja następuje na podstawie kryterium terminowości spłaty) - może nastąpić nie wcześniej niż po upływie 3 miesięcy terminowej obsługi zadłużenia (spłat rat kapitałowych i odsetek).
3. Dla pozostałych ekspozycji kredytowych odzyskaniu przez dłużnika pełnej zdolności kredytowej, jednak nie wcześniej niż po upływie 3 miesięcy terminowej obsługi zadłużenia (spłat rat kapitałowych i odsetek) .

V. Limity pomniejszeń

1. Podstawę tworzenia rezerw Bank może pomniejszyć o zabezpieczenia wymienione w §24 i §25 Zasad klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością Banku Spółdzielczym we Włoszakowicach.
2. Kwota, o którą można pomniejszyć podstawę tworzenia rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących należności związane z ekspozycjami kredytowymi, w przypadku zabezpieczeń w postaci:
 - a) hipoteki – nie może być wyższa niż:
 - wysokość dokonanego wpisu do księgi wieczystej oraz
 - 50% wartości ustalonej na podstawie wyceny rzeczoznawcy. Jeżeli wycena rzeczoznawcy nie uwzględnia wcześniej powstałych obciążeń, wartość tę pomniejsza się najpierw o łączną kwotę tych obciążeń,
 - b) przeniesienia prawa własności rzeczy ruchomej – nie może być wyższa niż 50% wartości sprzedaży netto danej rzeczy ruchomej i 50% pierwotnej wysokości zabezpieczanej kwoty,
 - c) przeniesienie prawa własności papierów wartościowych, za wyjątkiem emitowanych przez Skarb Państwa, NBP, banki centralne lub rządy krajów będących członkiem OECD oraz inne banki – nie może być wyższa niż 50 % ich wartości godziwej,
 - d) zastawu na statku morskim lub powietrznym – nie może być wyższa niż 50% wyceny rzeczoznawcy i 50 % pierwotnej wysokości zabezpieczanej kwoty,
 - e) zastawu rejestrowego na prawach z papierów, o których mowa pod lit. c) – nie może być wyższa niż 50 % ich wartości godziwej,
 - f) zastawu rejestrowego na rzeczy ruchomej – nie może być wyższa niż 50 % wartości sprzedaży netto danej rzeczy ruchomej i 50 % pierwotnej wysokości zabezpieczanej kwoty,
 - g) gwarancji lub poręczenia, o których mowa w § 27 pkt 6) oraz w § 25 pkt 12) oraz oświadczenia patronackiego, o którym mowa w § 25 pkt 26) – łącznie w stosunku do jednego kredytobiorcy nie może być wyższa niż 15% aktywów netto wystawcy zabezpieczenia pomniejszonych o należne, lecz niewniesione wkłady na poczet kapitałów (funduszy) podstawowych oraz o akcje własne, według ich wartości godziwej
3. W przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipoteką na :
 - nieruchomości
 - użytkowaniu wieczystym,
 - własnościowym spółdzielczym prawie do lokalu mieszkalnego,

kwota, o którą można pomniejszyć podstawę tworzenia rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących należności związane z ekspozycjami kredytowymi nie może być większa, niż limit pomniejszenia dla poszczególnych okresów opóźnienia w spłacie, określony w poniższej tabeli:

Limit pomniejszeń w % kwoty ekspozycji kredytowej	Okres opóźnienia w spłacie w miesiącach
100	nie więcej niż 51
75	powyżej 51 i nie więcej niż 54
50	powyżej 54 i nie więcej niż 57
25	powyżej 57 i nie więcej niż 60
0	powyżej 60

4. W przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych zabezpieczeniami, wymienionymi w Rozdziale 1 i 2, z wyłączeniem określonych w § 25 pkt 17) kwota, o którą można pomniejszyć podstawę tworzenia rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących należności związane z ekspozycjami kredytowymi nie może być większa, niż limit pomniejszenia dla poszczególnych okresów opóźnienia w spłacie, określony w poniższej tabeli:

Limit pomniejszeń w % kwoty ekspozycji kredytowej	Okres opóźnienia w spłacie w miesiącach
100	nie więcej niż 27
75	powyżej 27 i nie więcej niż 30
50	powyżej 30 i nie więcej niż 33
25	powyżej 33 i nie więcej niż 36
0	powyżej 36

VI. Monitorowanie zabezpieczeń

- Pracownicy komórki monitoringu i windykacji są zobowiązani do monitorowania zabezpieczenia ekspozycji kredytowych, natomiast Zarząd jest zobowiązany do nadzorowania zabezpieczenia portfela kredytów.
- Bank stosuje wszystkie rodzaje prawnych form zabezpieczeń; stosowane w praktyce prawne formy zabezpieczenia zależą m.in. od rodzaju kredytu, zgodnie z poniżej podanymi przykładowymi preferencjami, co nie wyklucza jednak stosowania innych rodzajów zabezpieczeń: Oceny zabezpieczenia wnioskowanego kredytu dokonuje się pod względem:
 - **kredyty konsumpcyjne:** hipoteka, weksel, poręczenie, przewłaszczenie rzeczy ruchomych,
 - **kredyty obrotowe:** przewłaszczenie rzeczy ruchomych, zastaw rejestrowy, weksel, blokada środków pieniężnych, kaucja, cesja wierzytelności, poręczenie, hipoteka,
 - **kredyty inwestycyjne:** hipoteka na nieruchomości, przewłaszczenie rzeczy ruchomych, zastaw rejestrowy, poręczenie, gwarancje.
- Monitorując zabezpieczenia należy oceniać czy przyjęte zabezpieczenia są ustanowione prawnie skutecznie, jaka jest ich aktualna wartość oraz możliwość zaspokojenia z danego zabezpieczenia.
- Materiałami potwierdzającymi prawidłowość ustanowienia zabezpieczeń pod względem formalno-prawnym są np.:
 - odpisy ksiąg wieczystych,
 - postanowienia sądu o ustanowieniu zastawu rejestrowego, a w przypadku zastawu rejestrowego na pojeździe mechanicznym również wpis do dowodu rejestracyjnego,
 - potwierdzenia dokonanej cesji,
 - w przypadku przewłaszczenia pojazdów podlegających rejestracji - wpis w dowodzie rejestracyjnym jako właściciela Banku lub współwłaściciela,

- w przypadku przewłaszczenia środków obrotowych inwentury potwierdzające stan zapasów itp.
5. Materiałami dotyczącymi oceny wartości zabezpieczeń są m.in.
- wyceny nieruchomości i środków trwałych sporządzone przez uprawnionych rzeczoznawców,
 - wartości pochodzące z bilansu przedsiębiorstwa oraz polis ubezpieczeniowych,
 - oceny stopnia zużycia, opisy sporządzone podczas wizyt u Klienta,
 - oceny występujące w obrocie lub statystyce itp.

Jako zasadę należy przyjąć, że w przypadku zabezpieczenia rzeczowego wymaga się przedstawienia aktualnej polisy oraz zobowiązuje się Klienta do kontynuacji ubezpieczenia i cedowania praw z polis ubezpieczeniowych na bank.

Jednym ze sposobów prowadzenia monitoringu kredytowego, a w tym zabezpieczeń jest kontrola w miejscu prowadzonej działalności gospodarczej.

Analiza sytuacji ekonomiczno – finansowej Klienta.

Przeglądu i klasyfikacji należności dokonuje się co najmniej raz na koniec każdego kwartału kalendarzowego.

Kryterium oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika stosuje się co najmniej raz na rok - na koniec dowolnego kwartału, w przypadku ekspozycji kredytowych spełniających łącznie następujące warunki:

- ekspozycja jest zaklasyfikowana do kategorii "normalne",
- kwota ekspozycji łącznie z innymi ekspozycjami Banku wobec tego podmiotu nie przekracza mniejszej z poniżej wymienionych kwot:
 - b) równowartości kwoty:
 - 1.000.000,00 euro wobec jednostek samorządu terytorialnego,
 - 1.000.000,00 zł wobec pozostałych podmiotów,
 - b) 6% uznanego kapitału Banku.

Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej podmiotu dokonywana jest w terminach opisanych poniżej:

- dla podmiotów kończących rok obrotowy 31 grudnia – ocenę sporządza się w drugim miesiącu drugiego kwartału następnego roku według danych na 31 grudnia,
- dla stałych klientów banku, których zadłużenie nie przekracza 100.000 zł podczas udzielania pierwszego kredytu w roku kalendarzowym według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego,
- dla pozostałych podmiotów – ocenę sporządza się w kwartale następującym po zakończeniu roku obrotowego według danych na ostatni dzień obrotowy.

Całkowita kwota ekspozycji po rozliczeniu równoważących się transakcji i bez uwzględnienia skutków ograniczenia ryzyka kredytowego, a także średnią kwotę ekspozycji w danym okresie z podziałem na różne kategorie ekspozycji (art. 442 c)

7. Ekspozycje kredytowe według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych) na dzień 31.12.2018 r., bez uwzględniania skutków ograniczania ryzyka kredytowego oraz średnią kwotę ekspozycji w okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018r. w podziale na klasy przedstawia poniższe zestawienie:
-

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2018 r. w zł	Średnia kwota w okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.
1	ekspozycje warunkowe wobec rządów i banków centralnych	720.095 zł	790.765 zł
2	ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	1.407.557zł	1.362.949 zł
3	ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	998 zł	1.876 zł
4	ekspozycje wobec instytucji	0,00 zł	0,00 zł
5	ekspozycje wobec przedsiębiorców	6.714.445 zł	4.447.427 zł
6	ekspozycje detaliczne	30.031.405 zł	21.423.805 zł
7	ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	6.431.859 zł	20.739.320 zł
8	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązań	975.277 zł	1.543.625 zł
9	Ekspozycje z tytułu jednostek uczestnictwa lub udziałów w instytucjach zbiorowego inwestowania	0	0
10	ekspozycje kapitałowe	776.498 zł	777.794 zł
11	inne ekspozycje	7.887.188 zł	14.086.103 zł
RAZEM		54.945.322 zł	65.173.664 zł

Rozkład geograficzny ekspozycji w podziale na obszary ważne pod względem istotnych kategorii ekspozycji wraz z dodatkowymi szczegółowymi podziałami w stosownych przypadkach (art.442d)

Zgodnie z Statutem Bank działa na terenie województwa wielkopolskiego, jak również powiatu górowskiego i wschowskiego. Około 90% naszych klientów stanowią mieszkańcy Gminy Włoszakowice, którzy zajmują się głównie rolnictwem, ogrodnictwem (w którym dominuje szklarniowa uprawa pomidorów i ogórków, uprawa pieczarek) oraz handlem.

Rozkład ekspozycji w zależności od branży lub typu kontrahenta z podziałem na kategorie ekspozycji, w tym określenie ekspozycji wobec MŚP, wraz z dodatkowymi szczegółowymi podziałami w stosownych przypadkach (art. 442 e)

Struktura zaangażowania Banku według typu kontrahenta w rozbiciu na kategorie należności według stanu na dzień 31.12.2018 r. została zaprezentowana w poniższych tabelach:

c) Struktura zaangażowania Banku wobec sektora finansowego

Lp.	Typ kontrahenta (podmiot)	Należności normalne (w złotych)	Należności pod obserwacją (w złotych)	Należności zagrożone (w złotych)	Wartość (w złotych)
1.	Banki	34.843.319,49 zł	-	-	34.843.319,49 zł
2.	Pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego	-	-	-	-
3.	Pomocnicze instytucje finansowe	-	-	-	-
4.	Instytucje ubezpieczeniowe	-	-	-	-
Razem zaangażowanie w sektorze finansowym		34.843.319,49 zł	-	-	34.843.319,49 zł

- a) Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora niefinansowego w podziale na typ kontrahenta stanu na dzień 31.12.2018 roku przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Typ kontrahenta	Należności normalne (w złotych)	Należności pod obserwacją (w złotych)	Należności zagrożone (w złotych)	Wartość (w złotych)
1.	Przedsiębiorstwa i spółki państwowe	-	-	-	-
2.	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	7.687.806,04	-	681.879,08	8.369.685,12
3.	Przedsiębiorcy indywidualni	10.545.064,68	709.566,93	84.709,67	11.339.341,28
4.	Osoby prywatne	23.313.841,49	166.287,75	191.926,31	23.672.055,55
5.	Rolnicy indywidualni	20.076.973,79	1.181.381,54	482.154,14	21.740.509,47
6.	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	7.150,00	-	-	7.150
Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym		61.630.836,00	2.057.236,22	1.440.669,20	65.128.741,42

- b) Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora budżetowego (w wartości bilansowej) w rozbiu na kategorie należności według stanu na dzień 31.12.2018 roku przedstawia poniższa tabela

Wyszczególnienie	Wartość w zł
Należności normalne	7.008.154,48
Należności pod obserwacją	0
Należności zagrożone	0
Razem zaangażowanie w sektorze budżetowym	7.008.154,48

Należności od sektora budżetowego dotyczące dopłat do oprocentowania kredytów preferencyjnych na dzień 31.12.2018 r. wyniosły 45.323,08 zł.

Strukturę zaangażowania Banku w poszczególnych branżach w rozbiu na kategorie należności według stanu na dzień 31.12.2018 roku przedstawia poniższa tabela

Wielkości raportowane								
Sektor gospodarki	Grupa ryzyka	Kapitał	Odsetki	ESP	Portfel kredytowy brutto	Rezerwa i odpis aktualizujący	Zobowiązania pozabilansowe	Wartość netto ekspozycji
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	normalna	7 008 154,48	34 335,79	4 704,97	7 037 785,30	0,00	0,00	7 037 785,30
	pod obserwacją	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	poniżej standardu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	wątpliwej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	straconej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Suma	7 008 154,48	34 335,79	4 704,97	7 037 785,30	0,00	0,00	7 037 785,30
Budownictwo	normalna	1 419 874,18	0,00	14 927,89	1 404 946,29		239 939,82	1 644 886,11
	pod obserwacją	692 116,80	4 774,32	5 593,88	691 297,24	10 369,46	9 755,20	690 682,98
	poniżej standardu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	wątpliwej	599 597,03	9 132,19	2 062,20	606 667,02	295 833,52	0,00	310 833,50
	straconej	18 849,67	57,60	0,00	18 907,27	18 907,27	0,00	0,00
	Suma	2 730 437,68	13 964,11	22 583,97	2 721 817,82	325 110,25	249 695,02	2 646 402,59
	normalna	598 039,00	424,79	3 441,88	595 021,91	0,00	558 500,00	1 153 521,91

Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	pod obserwacją	17 450,49	56,81	145,16	17 362,14	260,43	0,00	17 101,71
	poniżej standardu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	wątpliwej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	straconej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Suma	615 489,49	481,60	3 587,04	612 384,05	260,43	558 500,00	1 170 623,62
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją; Pozostała działalność usługowa	normalna	1 003 167,77	2 923,20	7 033,44	999 057,53	0,00	10 462,23	1 009 519,76
	pod obserwacją	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	poniżej standardu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	wątpliwej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	straconej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Suma	1 003 167,77	2 923,20	7 033,44	999 057,53	0,00	10 462,23	1 009 519,76	
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	normalna	958 272,00	0,00	16 724,97	941 547,03	0,00	10 000,00	951 547,03
	pod obserwacją	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	poniżej standardu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	wątpliwej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	straconej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Suma	958 272,00	0,00	16 724,97	941 547,03	0,00	10 000,00	951 547,03	
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	normalna	2 253 672,61	666,74	26 523,15	2 227 816,20	0,00	150 000,00	2 377 816,20
	pod obserwacją	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	poniżej standardu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	wątpliwej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	stracone	82 282,05	610,50	353,72	82 538,83	82 538,83	0,00	0,00
Suma	2 335 954,66	1 277,24	26 876,87	2 310 355,03	82 538,83	150 000,00	2 377 816,20	
Edukacja	normalna	7 070,26	0,00	0,00	7 070,26	0,00	2 929,74	10 000,00
	pod obserwacją	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	poniżej standardu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	wątpliwej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	stracone	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Suma	7 070,26	0,00	0,00	7 070,26	0,00	2 929,74	10 000,00	
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	normalna	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	pod obserwacją	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	poniżej standardu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	wątpliwej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	stracone	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Suma	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Górnictwo i wydobywanie	normalna	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	pod obserwacją	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	poniżej standardu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	wątpliwej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	stracone	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Suma	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	normalna	2 265 003,71	367,80	11 622,45	2 253 749,06	0,00	623 815,33	2 877 564,39
	pod obserwacją	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	poniżej standardu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	wątpliwe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	stracona	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Suma	2 265 003,71	367,80	11 622,45	2 253 749,06	0,00	623 815,33	2 877 564,39	

Inne	normalnej	7 150,00	0,00	48,00	7 102,00	0,00	0,00	7 102,00
	pod obserwacją	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	poniżej standardu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	wątpliwej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	straconej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Suma	7 150,00	0,00	48,00	7 102,00	0,00	0,00	7 102,00
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	normalnej	1 268 460,00	0,00	6 588,33	1 261 871,67	0,00	0,00	1 261 871,67
	pod obserwacją	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	poniżej standardu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	wątpliwej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	straconej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Suma	1 268 460,00	0,00	6 588,33	1 261 871,67	0,00	0,00	1 261 871,67
Przetwórstwo przemysłowe	normalnej	1 881 837,03	1 454,31	18 419,35	1 864 871,99	0,00	906 541,84	2 771 413,83
	pod obserwacją	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	poniżej standardu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	wątpliwej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	straconej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Suma	1 881 837,03	1 454,31	18 419,35	1 864 871,99	0,00	906 541,84	2 771 413,83
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	normalne	24 085 837,87	27 764,24	273 660,66	23 839 941,45	0,00	2 664 928,85	26 504 870,30
	pod obserwacją	1 181 381,54	257,93	20 569,87	1 161 069,60	1 076,54	0,00	1 159 993,06
	poniżej standardu	348 160,00	1 744,94	4 432,38	345 472,56	56 627,49	17 858,80	306 703,87
	wątpliwe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	stracone	133 994,14	47 539,18	510,11	181 023,21	181 023,21	0,00	0,00
	Suma	25 749 373,55	77 306,29	299 173,02	25 527 506,82	238 727,24	2 682 787,65	27 971 567,23
Rybactwo (PKD 2004)	normalne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	pod obserwacją	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	poniżej standardu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	wątpliwe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	stracone	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Suma	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Transport i gospodarka magazynowa; Informacja i komunikacja	normalne	1 449 563,00	4 859,72	16 209,15	1 438 213,57	0,00	144 948,00	1 583 161,57
	pod obserwacją	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	poniżej standardu	65 860,00	341,75	528,36	65 673,39	0,00	0,00	65 673,39
	wątpliwe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	stracone	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Suma	1 515 423,00	5 201,47	16 737,51	1 503 886,96	0,00	144 948,00	1 648 834,96
Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	normalne	1 119 047,08	49,64	2 249,81	1 116 846,91	0,00	135 722,92	1 252 569,83
	pod obserwacją	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	poniżej standardu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	wątpliwe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	stracone	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Suma	1 119 047,08	49,64	2 249,81	1 116 846,91	0,00	135 722,92	1 252 569,83
RAZEM:	48 464 840,71	137 361,45	436 349,73	48 165 852,43	646 636,75	5 475 402,73	52 994 618,41	

Zestawienie rezydualnych terminów zapadalności dla wszystkich ekspozycji z podziałem na kategorie ekspozycji wraz z dodatkowymi szczegółowymi podziałami w stosownych przypadkach (art.442f)

Istotne klasy należności	Bez terminu wymagalności	Do 1 tygodnia	1 tygod - 1 m-ca	Od 1 m-ca -3 m- cy	Od 3 m-cy -6 m-cy	Od 6 m-cy -1 roku	Od 1 roku-2 lat	Od 2 lat -5 lat	Od 5 lat – 10 lat	od 10 lat-20 lat	Powyżej 20 lat
Banki	3.783.661	17.120.000	0	4.200.000	6.941.836	10.500.000	0	0	475.795	0	620.537
Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdz.	454.203	27.626	473.652	225.122	680.807	644.537	1.968.167	2.238.143	1.418.550	238.878	0
Gospodarstwa domowe	312.253	184.092	1.123.506	3.268.385	2.569.134	4.407.374	8.010.754	13.769.132	12.864.621	8.750.355	1.492.301
Instytucje niekomercyjne	0	0	275	550	825	1.650	3.300	550	0	0	0
Instytucje samorządowe	0	0	0	426.136	425.000	850.000	2.475.000	2.301.518	530.500	0	0
RAZEM	4.550.117	17.331.718	1.597.433	8.120.193	10.617.602	16.403.561	12.457.221	18.309.343	15.289.466	8.989.233	2.112.838

Podział na istotne branże lub typy kontrahenta - kwoty: (art. 442 g)

1) ekspozycji o utraconej wartości i ekspozycji przeterminowanych, przedstawione oddzielnie,

2) korekt z tytułu szczególnego i ogólnego rodzaju ryzyka kredytowego,

3) narzutów związanych z korektami z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego w danym okresie sprawozdawczym.

Strukturę należności zagrożonych w wartości bilansowej, tj. po pomniejszeniach o utworzone rezerwy celowe i pobraną prowizję od udzielonych kredytów rozliczoną wg ESP w rozbiciu na istotne klasy ekspozycji kredytowych według stanu na dzień 31.12.2018 r. przedstawiają poniższe tabele:

Lp.	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	Wartość
1.	Należności zagrożone (kredyt i odsetki)	691.621,77
	Kredyty zagrożone, w tym:	
	Kredyty	681.879,08
	Odsetki	9.742,69
	Rezerwy celowe i odpisy aktualizujące	378.372,35
	Korekta wartości	2.415,92
	RAZEM (wartość bilansowa)	310.833,50

b) przedsiębiorcy indywidualni:

Lp.	Przedsiębiorcy indywidualni	Wartość
1.	Należności zagrożone (kredyty i odsetki)	85.109,02
	Kredyty zagrożone, w tym:	
	Kredyty	84.709,67
	Rezerwy celowe	18.907,27
	Korekta wartości	528,36
	Odsetki	399,35
	RAZEM (wartość bilansowa)	65.673,39

c) osoby prywatne:

Lp.	Osoby prywatne	Wartość
1.	Należności zagrożone (kredyty i odsetki)	202.921,38
	Kredyty zagrożone, w tym:	
	Kredyty	191.926,31
	Rezerwy celowe	202.638,44
	Korekta wartości	282,94
	Odsetki	10.995,07
RAZEM (wartość bilansowa)		0

d) rolnicy indywidualni:

Lp.	Rolnicy indywidualni	Wartość
1.	Należności zagrożone (kredyty i odsetki)	531.438,26
	Kredyty zagrożone, w tym:	
	Kredyty	482.154,14
	Rezerwy celowe	237.650,70
	Korekta wartości	4.942,49
	Odsetki	49.284,12
RAZEM (wartość bilansowa)		288.845,07

Wartość bilansowa netto wszystkich ekspozycji zagrożonych wynosi 665.351,96 zł

Uzgodnienie zmian korekty o szczególne i ogólne ryzyko kredytowe dla ekspozycji o utraconej wartości (art. 442 i)

Rezerwy celowe na ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi zaklasyfikowanymi do kategorii „pod obserwacją”, „poniżej standardu”, „wątpliwe” i „stracone” tworzy się na podstawie indywidualnej oceny ryzyka obciążającego daną ekspozycję, jednak w wysokości co najmniej wymaganego poziomu rezerw, stanowiącego w relacji do podstawy tworzenia rezerw celowych:

- 1,5% - w przypadku kategorii „pod obserwacją”,
- 20% - w przypadku kategorii „poniżej standardu”,
- 50% - w przypadku kategorii „wątpliwe”,
- 100% - w przypadku kategorii „stracone”.

Kategorie należności	Stan na 01.01.2018r.	Zwiększenia rezerw	Wykorzystanie rezerw	Rozwiązanie rezerw	Stan na 31.12.2018r.	Wymagany poziom rezerw na koniec roku obrotowego na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 8 litera c) Ustawy o rach.
1	2	3	4	5	6	7
Należności normalne	79 976,90	90 731,04	0,00	143 966,53	30 008,93	0,00
- sektor finansowy					0,00	
- sektor niefinansowy	79 976,90	90 731,04		143 966,53	30 008,93	
- sektor budżetowy					0,00	
Należności pod obserwacją	6 434,64	18 743,88	0,00	11 591,84	14 163,13	0,00
- sektor finansowy					0,00	
- sektor niefinansowy	6 434,64	18 743,88		11 591,84	14 163,13	
- sektor budżetowy					0,00	
Należności poniżej standardu	147 779,40	415 894,36	0,00	360 904,35	56 627,49	0,00
- sektor finansowy					0,00	
- sektor niefinansowy	147 779,40	415 894,36		360 904,35	56 627,49	
- sektor budżetowy					0,00	
Należności wątpliwe	0,00	224 276,01	0,00	56 262,61	295 833,52	0,00
- sektor finansowy					0,00	
- sektor niefinansowy		224 276,01		56 262,61	295 833,52	
- sektor budżetowy					0,00	
Należności stracone	445 185,56	151 186,51	0,00	125 742,15	485 107,75	0,00
- sektor finansowy					0,00	
- sektor niefinansowy	445 185,56	151 186,51		125 742,15	485 107,75	
- sektor budżetowy					0,00	

Strukturę rezerw celowych w rozbiciu na kategorie należności według stanu na dzień 31.12.2018 roku zawiera poniższa tabela

Lp.	Typ	Wartość (w złotych)
1.	Rezerwy w sytuacji normalnej	30.008,93
2.	Rezerwy pod obserwacją	14.163,13
3.	Rezerwy w sytuacji nieregularnej:	319 048,67
	- poniżej standardu	56.627,49
	- wątpliwe	295.833,52
	- stracone	485.107,75
Rezerwy ogółem		881.740,82

X. Aktywa wolne od obciążeń – art. 443 CRR

1. Składnik aktywów jest traktowany jako obciążony, jeżeli został on zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany (np. w celu zastawiania dla potrzeb finansowania).

Na dzień 31.12.2018r. aktywa wolne od obciążeń wyniosły 112.495.429 zł. (Załącznik nr 4 zgodnie z Polityka ujawnień...)

Formularz A - Aktywa					
		Wartość bilansowa aktywów obciążonych	Wartość godziwa aktywów obciążonych	Wartość bilansowa aktywów wolnych od obciążeń	Wartość godziwa aktywów wolnych od obciążeń
		010	040	060	090
010	Aktywa Banku	1.050.000		112 495 429	
030	Instrumenty kapitałowe			575 220	
040	Dłużne papiery wartościowe np. obligacje SP zastawione jako zabezpieczenie kredytu zaciągniętego przez Bank			201.278	
120	Inne aktywa			11.107.256	
Formularz B - Zabezpieczenia otrzymane					
		Wartość godziwa obciążonych zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych		Wartość godziwa zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych dostępnych dla celów obciążenia	
		010		040	
130	Zabezpieczenia otrzymane przez Bank	-	-	72.928.542	-
150	Instrumenty kapitałowe	-	-	-	-
160	Dłużne papiery wartościowe	-	-	-	-
230	Inne zabezpieczenia otrzymane	-	-	-	-
240	Wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obligacje zabezpieczone lub papiery typu ABS	-	-	-	-
Formularz C - Aktywa obciążone/zabezpieczenia otrzymane i powiązane zobowiązania					

		<i>Odpowiadające zobowiązania, zobowiązania warunkowe i udzielone pożyczki papierów wartościowych</i>	<i>Aktywa, zabezpieczenia otrzymane i wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obciążone obligacje zabezpieczone i papiery typu ABS</i>
		010	030
010	Wartość bilansowa wybranych zobowiązań finansowych	-	-

XI. Informacja o systemie kontroli wewnętrznej

W Banku system kontroli wewnętrznej oparty został na procedurze „Zasady funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym we Włoszakowicach” opracowanej w formie pisemnej i zatwierdzonej przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą Banku. Rada Nadzorcza wraz z Komitetem Audytu sprawuje nadzór nad funkcjonowaniem w Banku systemu kontroli wewnętrznej oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność, za zapewnianie których odpowiedzialność ponosi Zarząd.

Bank, określając poszczególne elementy modelu kontroli wewnętrznej, stosuje zasadę proporcjonalności, uwzględniając wielkość Banku mierzoną sumą bilansową oraz wielkością aktywów, a także profilem określonym w strategii zarządzania Bankiem i apetytem na ryzyko. Podstawowym narzędziem wyznaczającym cele oraz zakres kontroli wraz z wyznaczonym ryzykiem jest Matryca Funkcji Kontroli.

Celem ogólnym systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

W ramach w/w celów systemu kontroli wewnętrznej Bank wyodrębnia cele szczegółowe, do których zalicza się m.in.:

- 1) wykrycie błędów i nadużyć,
- 2) ochrona majątku (kontrole bezpieczeństwa, gotówkowe),
- 3) wiarygodność i integralność informacji,
- 4) terminowość realizacji zadań,
- 5) skuteczność i wydajność
- 6) zgodność z prawem i regulacjami,
- 7) dostępność systemów i aplikacji,
- 8) poufność informacji i danych,
- 9) adekwatność informacji zarządczej,

- 10) poprawność prezentacji i ujęcia sprawozdań finansowych,
- 11) racjonalne wykorzystywanie zasobów,
- 12) zapewnienie realizacji celów biznesowych.

Funkcjonujący w banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank.

Na drugą linię obrony składa się:

- 1) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie, tj. m.in. komórka ryzyk bankowych i analiz, stanowisko ds. windykacji, stanowisko monitoringu, stanowisko analiz kredytowych, stanowisko obsługi informatycznej).
- 2) jednostka ds. ryzyka braku zgodności,
- 3) stanowisko ds. kontroli wewnętrznej.

Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB

W roku 2018 przeprowadzony został audyt kompleksowy bezpośredni obejmujący ryzyka istotne z wyłączeniem ryzyka kredytowego.

Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

XII. Korzystanie z ECAI – art. 444

W 2018 roku Bank nie korzystał z usług zewnętrznej firmy ratingowej

XIII. Ekspozycja na ryzyko rynkowe – art. 445

W 2018 r. w zakresie ryzyka rynkowego Bank wyznaczał wymóg wyłączenie na ryzyko walutowe. Kapitał regulacyjny na ryzyko walutowe nie był tworzony w 2018 r.

Wymóg kapitałowy wyznaczony na ryzyko rynkowe, zgodnie z art. 92 ust. 3 lit. b) CRR nie dotyczy Banku.

XIV. Ekspozycja na ryzyko operacyjne – art. 446

Ryzyko operacyjne to możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, w tym również ryzyko prawne.

Bank oblicza wymóg kapitałowy z tytułu tego ryzyka według metody wskaźnika bazowego.

Każdy pracownik ma obowiązek rejestrować na bieżąco zdarzenia operacyjne, które wystąpiły w jego pracy w formie elektronicznej lub na piśmie.

W 2018 roku zarejestrowano łącznie (IR >= 6) 74 zdarzenia ryzyka operacyjnego o łącznej wartości strat bezpośrednich i pośrednich 298.789 zł.

Bank odnotował istotne wewnętrzne incydenty ryzyka operacyjnego, tj.: wysadzenie bankomatu w markecie Biedronka oraz w Filii Krzycko Wielkie.

łączna wartość oszacowanych strat z zaistniałych ryzyk w 2017 roku nie przekroczyła limitu tolerancji na ryzyko.

Testy warunków skrajnych wykazały, że Bank nie musi tworzyć kapitału wewnętrznego z tytułu ryzyka operacyjnego.

XV. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym – art. 447

1. Zróżnicowanie między ekspozycjami pod względem ich celów, w tym w zakresie zysków kapitałowych oraz celów strategicznych, a także przegląd stosowanych technik rachunkowości oraz metod wyceny, w tym zasadnicze założenia i praktyki mające wpływ na wycenę oraz wszystkie znaczące zmiany tych praktyk;

Zestawienie papierów wartościowych dostępne do sprzedaży, nie notowane na giełdzie na dzień 31.12.2018r.:

Lp.	Wyszczególnienie	Ilość akcji /udziałów	Wartość bilansowa w zł	Cel nabycia
1.	SGB - Bank SA w Poznaniu -akcje	5742 szt.	574.200,00	Przyczyny strategiczne
2.	Concordia Polska TUV -udziały	1 udział	20,00	Przyczyny strategiczne
3	Spółdzielczy System Ochrony SGB	1 udział	1.000,00	Przyczyny strategiczne
RAZEM			501 020,00	Przyczyny strategiczne

- W portfelu Banku na dzień 31.12.2018 r. znajduje się 5.742 akcji Banku Zrzeszającego SGB – Banku S.A. w Poznaniu w kwocie 574.200 tys. zł o wartości nominalnej 100 zł za sztukę.
- Z racji współpracy w zakresie ubezpieczeń z TUV Concordia, Bank posiada udział w wysokości 20,00 zł,
- W związku z podpisaniem umowy w dn.23.11.2016r. przystąpienia do Spółdzielczego Systemu Ochrony, Bank dokonał wpłaty udziału na rzecz Spółdzielni w wysokości 1.000 zł.

Bankowe papiery wartościowe według stanu na dzień 31.12.2018 r.:

Lp.	Wyszczególnienie	Ilość akcji/udziałów	Wartość nominalna 31.12.2018r. w tys. zł	Cel nabycia
1.	Bankowe pap. wart. SGB-Bank S.A. –seria C	10	10.000	Przyczyny strategiczne
2.	Bankowe pap. wart. SGB-Bank S.A. – SERIA D	100	1.000	Przyczyny strategiczne

Bank posiada 10 sztuk Bankowych Papierów Wartościowych SGB – Bank S.A. serii C podporządkowanych w rozumieniu art. 127 ust. 3 pkt. 2 lit. b PB o numerze od 0093 do 00100 i od 00159 do 00160 wyemitowanych przez SGB – Bank S.A. w dniu 14 grudnia 2012 r. o wartości nominalnej 10 tys. zł każdy oraz 100 sztuk Bankowych Papierów Wartościowych SGB – Bank S.A. serii D podporządkowanych w rozumieniu art. 127 ust. 3 pkt. 2 lit. b PB o numerze od 101 do 200 wyemitowanych przez SGB – Bank S.A. w dniu 13 listopada 2013 r. o wartości nominalnej 1 tys. zł każdy. Wartość BPW wraz z naliczonymi odsetkami na 31.12.2018 r. wynosi 201.277,91tys. zł. Zasady naliczania i wypłaty odsetek od BPW określone zostały w prospekcie emisyjnym SGB – Bank S.A.

Wycena aktywów i pasywów na dzień bilansowy oraz w ciągu roku obrotowego, dokonywana jest według zasad określonych ustawą z uwzględnieniem odpowiednio przepisów w zakresie tworzenia rezerw na ryzyko działalności bankowej oraz następujących ustaleń:

- a) aktywa finansowe przeznaczone do obrotu wycenia się według wartości rynkowej, a aktywa finansowe dla których nie istnieje rynek aktywny według określonej w inny sposób wartości godziwej, a różnicę zalicza się do przychodów lub kosztów z operacji finansowych,
- b) aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wycenia się według wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej odnosi się na kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny.
- c) akcje i udziały w jednostkach podporządkowanych wycenia się metodą praw własności z uwzględnieniem zasad wyceny określonych w art.63 ustawy, natomiast pozostałe akcje i udziały zaliczone do aktywów trwałych wycenia się według ceny nabycia, z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.
- d) aktywa finansowe, których wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, wycenia się według zamortyzowanego kosztu,
- e) aktywa przejęte za długi wycenia się według wartości godziwej. Na różnicę pomiędzy kwotą długu a niższą od niej wartością godziwą przejętych aktywów tworzy się rezerwę celową lub dokonuje się odpisu aktualizującego wartość tych aktywów. W przypadku gdy wartość godziwa przejętych aktywów jest wyższa od kwoty długu, różnica stanowi zobowiązanie wobec kredytobiorcy,
- f) zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu, w tym instrumenty pochodne będące zobowiązaniami, wycenia się według wartości godziwej, z wyjątkiem zobowiązania, które ma zostać rozliczone poprzez przekazanie instrumentu kapitałowego, którego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, należy wycenić w wysokości zamortyzowanego kosztu. Skutki zmiany wartości godziwej zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu odnosi się odpowiednio do przychodów lub kosztów z operacji finansowych,
- g) zobowiązania finansowe nieprzeznaczone do obrotu i nie będące instrumentami pochodnymi wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej,
- h) Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności wycenia się według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej i powiększa o naliczone odsetki oraz pomniejsza o utworzone rezerwy celowe i nierozliczone prowizje.
- i) Rezerwy celowe tworzone są zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16.12.2008 r. w sprawie tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz.U z 2008 r. Nr 161, poz. 1002 z późniejszymi zmianami,)
- j) Kapitały własne wycenia się w wartości nominalnej.

XVI. Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym – art. 448

Bank definiuje ryzyko stopy procentowej jako niebezpieczeństwo negatywnego wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy oraz bilansową wartość zaktualizowaną kapitału.

W ramach ryzyka stopy procentowej Bank wyróżnia następujące kategorie ryzyka:

- 1) ryzyko przeszacowania, wynikające z niedopasowania terminów przeszacowania pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
- 2) ryzyko bazowe, spowodowane niedoskonałą korelacją zmian stóp referencyjnych.

Pozostałe rodzaje ryzyka stopy procentowej tj. ryzyko krzywej dochodowości oraz ryzyko opcji klienta Bank uznaje jako nieistotne.

Bank dokonuje testów warunków skrajnych dla zaistnienia następujących sytuacji:

- 1) zmiany stóp procentowych o 200 p.b. i jej wpływu na wynik finansowy

TESTY WARUNKÓW SKRAJNYCH - RYZYKO PRZESZACOWANIA I RYZYKO BAZOWE			
Zmiana wyniku odsetkowego w skali 12 miesięcy			
Zmiana oprocentowania	Zmiana wyniku odsetkowego	% funduszy własnych	% wyniku odsetkowego (annualizowanego)
2,00%	487 559	4,33%	13,72%
1,00%	243 779	2,17%	6,86%
0,50%	121 890	1,08%	3,43%
0,25%	60 945	0,54%	1,72%
-0,25%	-60 945	-0,54%	-1,72%
-0,50%	-121 890	-1,08%	-3,43%
-1,00%	-243 779	-2,17%	-6,86%
-2,00%	-487 559	-4,33%	-13,72%

Wynik wykorzystywany w szacowaniu kapitału wewnętrznego	
Kwota stanowiąca podstawę wyliczenia kapitału wewnętrznego na ryzyko stopy procentowej:	-487 559

Do przeprowadzania powyższego testu Bank zakłada zmianę stóp procentowych o 200 pb. Do dalszych obliczeń Bank wykorzystuje metodę wyniku odsetkowego uwzględniając jednocześnie niedoskonałe powiązanie zmian stóp referencyjnych. Przeprowadzony w ten sposób test wskazuje, iż dla banku niekorzystnym jest spadek stóp procentowych. Założona zmiana oprocentowania spowoduje, iż zmiana wyniku odsetkowego wyniesie -487 559 zł, tj. -4,33% funduszy własnych.

- 2) zmiany stóp procentowych o 200 p.b. i jej wpływu na wartość zaktualizowaną kapitału

TEST WARUNKÓW SKRAJNYCH (2)

	Zmiana krzywej zerokuponowej	Wartość ekonomiczna Banku	Zmiana wartości ekonomicznej Banku	Wpływ zmiany stóp proc. o +/- 200 pb na wartość ekonomiczną	% FW
wartość ekonomiczna	brak zmian	91 154	-	133 719	1,19%
	+ 200 pb	224 873	133 719		
	- 200 pb	-37 661	-128 815		

Wpływ na wartość ekonomiczną Banku wynosi 134 tys. zł, tj. 1,19% funduszy własnych.

Na 31 grudnia 2018 roku utworzono kapitał wewnętrzny na to ryzyko w wysokości 14 775 zł.

XVII. Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne – art. 449

Na dzień 31.12.2018r. Bank nie posiadał ekspozycji na pozycje sekurytyzacyjne.

XVIII. Polityka w zakresie wynagrodzeń – art. 450

1. Bank realizując zapisy Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach” i wskazaną w niej zasadą proporcjonalności wprowadza niniejszą „Politykę zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym we Włoszakowicach” zwaną dalej Polityką w ograniczonym zakresie, korzystając z możliwości indywidualnego określenia sposobu i zakresu stosowania przepisów dotyczących zmiennych składników wynagrodzeń.
2. Bank Spółdzielczy we Włoszakowicach nie jest znaczącą jednostką pod względem organizacji wewnętrznej oraz rodzaju, zakresu i złożoności prowadzonej działalności. Bank z uwagi na profil działania, charakter posiadanych w ofercie produktów oraz skalę działalności na rynku bankowym ustala, iż niniejsza Polityka dotyczyć będzie członków Zarządu Banku.
3. Bank dokonał i raz w roku dokona analizy stanowisk, wymienionych w treści Uchwały oraz określi krąg pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, jak również dokonał i raz w roku dokona analizy zasadności wprowadzenia systemu wynagradzania pracowników opartego na zmiennym składniku wynagrodzeń w rozumieniu Uchwały, w odniesieniu do konkretnych stanowisk, przy uwzględnieniu treści § 27 ust. 2 pkt. 1 Uchwały.

Postanowienia ogólne

1. Dla celów niniejszej Polityki przyjmuje się, że osobami mającymi istotny wpływ na profil ryzyka Banku są członkowie Zarządu.
2. Podstawą oceny efektów pracy są kryteria dotyczące oceny wyników całego Banku, a także ocena indywidualnych wyników danego członka Zarządu.
3. Oceny efektów pracy członków Zarządu Banku dokonuje Rada Nadzorcza.
4. Ocena ta dokonywana jest po zakończeniu roku obrachunkowego, nie później niż do końca II kwartału roku następującego po okresie oceny, i obejmuje 3 lata, tzn. miniony rok obrotowy oraz dwa poprzednie lata, tak aby wysokość wynagrodzenia zależna od wyników uwzględniała cykl koniunkturalny i ryzyko związane z prowadzoną przez Bank działalnością oraz zweryfikowany przez biegłego rewidenta wynik finansowy netto na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego ocenę.
5. Ocena efektów pracy członków Zarządu obejmuje m.in. wskaźniki Banku osiągnięte w latach podlegających ocenie w podziale na poszczególne lata, w zakresie:
 - 1) zysku netto,
 - 2) wskaźnika należności zagrożonych,
 - 3) łącznego współczynnika kapitałowego,
 - 4) wskaźnika płynności LCR.
6. Oceniając indywidualne wyniki pracy członka Zarządu Rada Nadzorcza bierze pod uwagę:
 - 1) efekty realizacji zadań wynikających z zakresu obowiązków i odpowiedzialności w ramach podziału zadań w Zarządzie;
 - 2) pozytywną ocenę kwalifikacji;
 - 3) wyniki kontroli przeprowadzonych w Banku przez podmioty zewnętrzne, w tym audyt wewnętrzny sprawowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB lub kontrole Komisji Nadzoru Finansowego, w obszarach nadzorowanych przez danego członka Zarządu.

7. W odniesieniu do kryteriów określonych w ust. 4 członek Zarządu ma prawo do premii rocznej, gdy w okresie podlegającym ocenie zostało zrealizowane na poziomie:

- 1) 80% zysku netto,
- 2) 5% wskaźnika należności zagrożonych,
- 3) 14% współczynnika kapitałowy,
- 4) 100 % wskaźnika płynności LCR.

Jeśli nie zrealizowano wyniku finansowego w planie finansowym i strategii (kierunków działania), na poziomie 80%, a wpływ na to miały czynniki zewnętrzne z wyłączeniem obniżek stóp procentowych, np. koszty poniesione na wpłaty środków gwarantowanych do Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w wyniku upadłości podmiotów finansowych, to w takim przypadku Zarząd przedstawia Radzie Nadzorczej analizy wpływu tych czynników. Rada Nadzorcza po zapoznaniu się z analizami podejmuje decyzje o wypłacie premii dla członków Zarządu.

8. W przypadku kryteriów określonych w ust. 5 członek Zarządu ma prawo do premii rocznej, gdy w okresie podlegającym ocenie:

- 1) dokonano pozytywnej oceny efektów pracy realizacji zadań członka Zarządu wynikających z zakresu jego obowiązków i odpowiedzialności;
- 2) uzyskał pozytywną ocenę kwalifikacji;
- 3) wyniki kontroli przeprowadzonych w Banku przez podmioty zewnętrzne, w tym audyt wewnętrzny przeprowadzony przez Spółdzielczy System Ochrony SGB lub kontrola Komisji Nadzoru Finansowego, nie wykazały krytycznych uchybień w obszarze nadzorowanym przez danego członka Zarządu.

Rada Nadzorcza dokonuje oceny członka Zarządu Banku, o której w formie uchwały, w której zawarto elementy oceny opisane w § 6 Polityki, podejmowanej odrębnie dla każdego członka Zarządu.

Zasady przyznawania i wypłacania premii rocznej

1. Wysokość premii rocznej nie może stanowić znaczącej części wynagrodzenia członka Zarządu Banku.
2. Łączna kwota premii rocznej dla członków Zarządu Banku oraz dla poszczególnych członków Zarządu została określona w paragrafie 4.
3. Na podstawie przeprowadzonej oceny Rada Nadzorcza podejmuje decyzję w formie uchwały o przyznaniu premii rocznej i jej wysokości dla poszczególnych członków Zarządu w przypadku oceny pozytywnej.
4. Wypłata premii rocznej jest zmniejszana w przypadku nieobecności członka Zarządu w okresie podlegającym ocenie trwającej dłużej niż 6 miesięcy.
5. Premia roczna nie jest przyznawana w przypadku:
 - 1) negatywnej oceny pracy członka Zarządu,
 - 2) zagrożenia niespełnienia wymogów ostrożnościowych o którym mowa w art. 142 ust. 1 Ustawy Prawo bankowe;
 - 3) zagrożenia upadłością;
 - 4) gdy członek Zarządu uczestniczył w działaniach, których wynikiem były znaczne straty Banku lub był odpowiedzialny za takie działania;
 - 5) nie spełnienia odpowiednich standardów dotyczących rękojmi bezpiecznego i ostrożnego zarządzania bankiem.
6. Przyznana członkowi Zarządu premia roczna za 2018 wypłacana jest jednorazowo w formie pieniężnej, w terminie 30 dni roboczych po podjęciu uchwały przez Radę Nadzorczą.
7. Ustanie stosunku pracy członka Zarządu Banku w okresie oceny nie powoduje pozbawienia go prawa do premii rocznej. W takiej sytuacji, ocena pracy członka Zarządu pod kątem wypłaty premii rocznej obejmuje wyłącznie okres zatrudnienia członka Zarządu Banku w trakcie okresu podlegającego ocenie.

Tryb odwoławczy

Członkom Zarządu Banku przysługuje prawo odwołania się do Rady Nadzorczej Banku w przypadku zmniejszenia lub nie przyznania premii rocznej, na zasadach określonych w Regulaminie wynagradzania członków Zarządu Banku Spółdzielczego we Włoszakowicach

Przepisy końcowe

1. Politykę zatwierdza Rada Nadzorcza, która raz w roku dokonuje jej weryfikacji oraz przygotowuje i przedstawia Zebraniu Przedstawicieli raz w roku raport z oceny funkcjonowania Polityki w Banku.
2. Zebranie Przedstawicieli dokonuje oceny, czy ustalona Polityka sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu działania Banku.

Przepisy przejściowe dla wypłaty części odroczonej premii za lata 2015,2016 i2017

1. Rada Nadzorcza dokonuje weryfikacji poziomu przyznanej części odroczonej premii rocznej oraz podejmuje decyzje o jej wypłacie
2. Część odroczonej premii rocznej przyznawana jest przez Radę Nadzorczą pod warunkiem spełnienia kryterium wskazującego, że akceptowalny poziom ryzyka kredytowego nie został przekroczony (np. wskaźnik kredytów zagrożonych w portfelu kredytów udzielonych podmiotom niefinansowym).
3. Odroczonej części premii zostaje rozłożona na 3 równe roczne raty płatne z dołu.

Zbiornicze informacje ilościowe na temat wynagrodzeń Zarządu wg. stanu na dzień 31.12.2018r.

Wartość wynagrodzeń wypłaconych trzem Członkom Zarządu za rok obrotowy 2018 wyniosła:

- 268.165,59 zł - wynagrodzenie stałe,
- 742 zł- wynagrodzenie z tytułu choroby do 33 dni Członków Zarządu,
- 632,43 zł-zasiłki ZUS,
- 3.486,52 zł- wypłacono premię za 2015r.Prezesowi Zarządu i trzem Członkom Zarządu BS,
- 3.244,22 -wypłacono premię za 2016r.Prezesowi Zarządu i dwóm Członkom Zarządu BS,
- 3.996,42 -wypłacono premię za 2017r.Prezesowi Zarządu i dwóm Członkom Zarządu BS,

XVIII. Dźwignia finansowa – art. 451

1. Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank klasyfikuje do ryzyk istotnych; zarządzanie tym rodzajem ryzyka odbywa się w ramach ryzyka kapitałowego.
 2. Bank mierzy ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej poprzez obliczanie, wskaźnika dźwigni finansowej liczonego jako wyrażony w procentach udział kapitału Tier I w aktywach według wartości bilansowej, powiększonej o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych udzielonych, przy czym:
 - 1) w aktywach według wartości bilansowej Bank nie uwzględnia pozycji pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, w szczególności: wartości niematerialne i prawne w części pomniejszającej kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, udziały kapitałowe w części pomniejszającej kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, aktywa z tytułu podatku odroczonego oparte na przyszłej rentowności w części pomniejszającej kapitał podstawowy Tier I,
 - 2) wartość ekspozycji pozabilansowych jest wyliczana: od wartości nominalnej (bez uwzględniania korekt z tytułu rezerw celowych i odpisów aktualizujących odnoszących się do odsetek) z uwzględnieniem współczynników konwersji z zastrzeżeniem dolnego limitu 10%.
 3. Bank ustala limit wskaźnika dźwigni finansowej na poziomie minimum 5%.
Na dzień 31.12.2018r. wskaźnik dźwigni finansowej wyniósł 8,58%.
2. Ujawnienie wskaźnika dźwigni (zgodnie z załącznikiem nr 5 Polityki ujawnień...)

LP.	Wyszczególnienie	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	125.752.817
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	-90.934
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	125 661 883
Inne pozycje pozabilansowe		
	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	3.337.296
	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	0
	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17-18)	3.337.296
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
	Kapitał Tier I	11.190.658
	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a, EU-19b (<u>128 999 179</u>
	Wskaźnik dźwigni (w pełni wprowadzona definicja)	8,58
	Wskaźnik dźwigni (definicja przeciowa)	8,67

3.Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych

Lp	Pozycja	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych) w tym:	
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	-
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego w tym:	
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	767.858
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego których nie traktuje się jak państwa	7.042.775
EU-7	Instytucje	41.817.996
EU-8	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach	11.037.201
EU-9	Ekspozycje detaliczne	44.063.992
EU-10	Przedsiębiorstwa	8.452.008
EU-11	Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	975.277
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa nie generujące zobowiązania kredytowego)	11.595.710

XX. System zarządzania ryzykiem płynności banku oraz jego pozycja płynności – rekomendacja P nr 18

Informacje wymagane przez Rekomendację „P” na dzień 31-12-2018r.:

a) rola i zakres odpowiedzialności właściwych komitetów oraz innych jednostek funkcjonalnych i biznesowych,

W Banku funkcjonuje Komitet Audytu, który ocenia proces zarządzania ryzykiem dla zapewnienia właściwego prowadzenia działalności bankowej. W procesie zarządzania ryzykiem płynności biorą udział: Rada Nadzorcza, Zarząd, Komórka Ryzyka Bankowego jako komórka monitorująca ryzyko, Komórka Finansowo-Księgowa jako komórka zarządzająca ryzykiem. Członek Zarządu ds. finansowych odpowiada w zakresie nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem płynności, a Prezes Zarządu w zakresie nadzoru nad pomiarem i monitorowaniem ryzyka płynności.

b) działalność w zakresie pozyskiwania finansowania,

Bank co najmniej raz na rok opracowuje długoterminowy plan pozyskania stabilnych środków, a także posiada i weryfikuje przynajmniej raz w roku plan awaryjny uwzględniający utrzymanie płynności bieżącej i krótkoterminowej w przypadku znaczącego spadku wartości tych środków lub ograniczonego dostępu do innych źródeł finansowania.

Plan pozyskiwania i utrzymywania środków, które Bank uznaje za stabilne źródło finansowania obejmuje m. in.:

- 1) analizę sytuacji rynkowej, ocenę konkurencji, analizę mocnych i słabych stron Banku na rynku depozytowym;
- 2) prognozy oraz założenia dotyczące wielkości i struktury depozytów w okresie jednego roku;
- 3) politykę stóp procentowych oraz opłat związanych z prowadzeniem rachunków depozytowych, z uwzględnieniem zachowań konkurencji;
- 4) strategię marketingową wobec klientów Banku;
- 5) ocenę współpracy i plany w zakresie instytucji rządowych lub samorządowych;
- 6) prognozy dotyczące planowanego finansowania z Banku Zrzeszającego.

Plan pozyskania i utrzymania środków uznawanych przez Bank za stabilne źródło finansowania, opracowywany na kolejne 4 lata, corocznie zatwierdzany jest przez Radę Nadzorczą, a analiza stopnia realizacji planu jest dokonywana wraz z analizą realizacji planu finansowego.

c) stopień, w jakim funkcje skarbowe oraz zarządzanie ryzykiem płynności są scentralizowane bądź zdecentralizowane,

Decyzję dotyczącą lokowania nadwyżki środków podejmuje Główny Księgowy. Limitem zapasu gotówki w kasach/skarcach ustala Zarząd na wniosek Kierownika Komórki Obsługi Klienta.

d) funkcjonowanie w ramach zrzeszenia.

Bank lokuje swoje nadwyżki finansowe w lokaty Banku Zrzeszającego zgodnie z umową zrzeszenia. Bank Zrzeszający odpowiedzialny jest za zabezpieczenie przepływów pieniężnych w ciągu dnia, a Bank zobowiązany jest do zabezpieczenia płynności na koniec dnia operacyjnego - w ciągu dnia operacyjnego Bank Zrzeszający realizuje wszystkie operacje bezgotówkowe uznające i obciążające rachunek bieżący Banku niezależnie od kwoty salda środków znajdujących się na rachunku bieżącym.

e) rozmiar i skład nadwyżki płynności banku,

środki w kasie	2.408.287
środki na rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym	34.617
środki na lokatach w Banku Zrzeszającym	34.843.319
środki na rachunku Minimum Depozytowej	4.391.836

f) wymogi dotyczące dodatkowego zabezpieczenia na wypadek obniżenia oceny kredytowej banku,
Nie dotyczy

g) normy płynności oraz inne regulacyjne normy dopuszczalnego ryzyka w działalności banków obowiązujące w danej jurysdykcji.

Miarami płynności są: współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych funduszami własnymi (M2), który nie może być niższy niż 1,00. Zgodnie z umową SSO SGB, Bank jako uczestnik Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB ma obowiązek utrzymywać wskaźnik LCR na poziomie co najmniej 100%, a NSFR na poziomie co najmniej 111%.

Na dzień 31-12-2018r. powyższe wskaźniki wyniosły: M2 = 1,20, LCR = 257%, NSFR = 138%.

h) luka płynności zawierająca kilka najbliższych przedziałów dla pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz otrzymane na tej podstawie skumulowane luki płynności:

Luka w pierwszych czterech przedziałach liczona jest od przodu, a w pozostałych pięciu od tyłu, tj. w przedziałach do 1 roku luka powinna wynosić min. 1,00, a w wyższych max 1,00. Limity luki urealnionej zostały zachowane we wszystkich przedziałach. Limit wskaźnika globalnej luki płynności (min. 1) został zachowany i wynosi 1,00

	LIMIT			WSKAŹNIK							X
	<= 1 T	> 1 T <= 1 M	> 1 M <= 3 M	> 3 M <= 6 M	> 6 M <= 1 R	> 1 R <= 2 L	> 2 L <= 5 L	> 5 L <= 10 L	> 10 L <= 20 L	> 20 lat	Globalna luka płynności
Limit	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
31-12-2018	1,09	1,12	1,28	1,48	1,78	0,71	0,66	0,63	0,64	0,60	1,07
	luka od przodu (min 1,00)					luka od tyłu (max 1,00)					

i) w przypadku zrzeszonych banków spółdzielczych oraz banku zrzeszającego, dodatkowe zabezpieczenie płynności w ramach zrzeszenia.

Bank zrzeszony jest w Spółdzielczej Grupie Bankowej z Bankiem Zrzeszającym SGB-Bank S.A., a także jest członkiem Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB (SSO). Bank posiada możliwość uzyskania od SSO pożyczki płynnościowej z Funduszu Pomocowego, a także ze zgromadzonych środków przez członków SSO w postaci Minimum Depozytowego - lokaty płynnościowej. Natomiast Bank Zrzeszający daje możliwość uzyskania kredytów, w tym w rachunku bieżącym na codzienną działalność.

j) aspekty ryzyka płynności, na które bank jest narażony i które monitoruje,

Bank wyznacza ilościowe wskaźniki wczesnego ostrzegania:

- 1) wykorzystanie ustanowionych limitów na poziomie 90% i wyższym;
- 2) spadek depozytów gospodarstw domowych powyżej 19%;
- 3) wzrost depozytów pozostałych podmiotów niefinansowych powyżej 20%;
- 4) wzrost udzielonych pozabilansowych zobowiązań finansowych dotyczących finansowania powyżej 25%;
- 5) wzrost poziomu wykorzystywania udzielonych pozabilansowych zobowiązań finansowych dotyczących finansowania powyżej 15%;
- 6) wzrost kredytów przeterminowanych powyżej 10%;
- 7) zmiana struktury terminowej depozytów na niekorzyść depozytów z dłuższymi terminami wymagalności;

Bank również monitoruje:

- 1) pojawienie się niekorzystnych informacji o Banku;
- 2) wprowadzenie zarządu komisarycznego lub ogłoszenie upadłości banku spółdzielczego;
- 3) pojawienie się nowych banków konkurencyjnych na terenie działania;
- 4) wzrost oprocentowania depozytów oferowanych przez banki konkurencyjne;
- 5) odmowa udzielenia wsparcia finansowego przez Bank Zrzeszający.

k) dywersyfikacja źródeł finansowania banku,

Bank dąży do utrzymania dotychczasowej struktury pasywów Banku, gdzie głównym źródłem finansowania aktywów są depozyty podmiotów niefinansowych oraz instytucji rządowych i samorządowych, a także do pozyskiwania depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym. Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez ograniczanie udziału środków dużych deponentów w bazie depozytowej, a także przez dążenie do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od gospodarstw domowych po akceptowalnej cenie.

l) inne techniki wykorzystywane do ograniczania ryzyka płynności,

Celem ograniczania ryzyka płynności Bank wprowadził szereg limitów, pozwalających na wdrożenie w odpowiednim momencie mechanizmów zapobiegających powstaniu nadmiernego ryzyka. Dodatkowo bank dokonuje analizy ryzyka na podstawie wybranych wskaźników, a także w celu identyfikacji zwiększającego się ryzyka, rosnącego zapotrzebowania na płynność, stworzenia możliwości wczesnego podejmowania działań w celu ograniczania ryzyka Bank wprowadza zestaw wskaźników lub sytuacji wczesnego ostrzegania.

m) pojęcia stosowane w procesie mierzenia pozycji płynnościowej i ryzyka płynności, łącznie z dodatkowymi wskaźnikami, dla których bank nie ujawnia danych,

W celu zapewnienia kompleksowości stosowanych limitów Bank wprowadził dodatkowe limity wewnętrzne:

- 1) udział zobowiązań pozabilansowych udzielonych w sumie bilansowej;
- 2) udział łącznej kwoty środków zgromadzonych przez dużych deponentów w bazie depozytowej;
- 3) udział depozytów powiększonych o fundusze własne w kredytach netto powiększonych o majątek trwały netto;

- 4) udział pasywów stabilnych powiększonych o fundusze własne) w kredytach netto powiększonych o majątek trwały netto,
- 5) udział aktywów płynnych powiększonych o zobowiązania pozabilansowe otrzymane w pasywach niestabilnych,
- 6) wewnętrzny wskaźnik NSFR,
- 7) udział łącznej kwoty dużych depozytów w bazie depozytowej.

W ramach analizy wskaźnikowej bank wyznacza i monitoruje wskaźniki w kategorii:

- 1) wskaźniki oceny struktury, trendów źródeł finansowania działalności,
 - 2) wskaźniki obrazujące stabilność depozytów,
 - 3) wskaźniki obrazujące relację pomiędzy aktywami, pasywami i zobowiązaniami pozabilansowymi.
- n) wyjaśnienie, w jaki sposób ryzyko płynności rynku (produktu) jest odzwierciedlone w systemie zarządzania płynnością płatniczą banku,

Bank przeprowadza raz w roku awaryjne plany płynności, które m. in. odzwierciedlają ryzyko płynności rynku (produktu).

- o) wyjaśnienie, jak są wykorzystywane testy warunków skrajnych,

Testy warunków skrajnych wykorzystywane są m. in. do oceniania poziomu ryzyka płynności, określenia wysokości poziomu limitów, sporządzenia awaryjnych przepływów pieniężnych.

- p) opis modelowanych scenariuszy testów warunków skrajnych,

Przeprowadzaniem testów warunków skrajnych zajmuje się Spółdzielnia, zgodnie z następującymi scenariuszami opisanymi w Grupowym Planie Naprawy:

- 1) scenariuszu systemowym zakładającym kryzys makroekonomiczny, opartym na scenariuszu przygotowanym przez NBP, w którym występują wzrost należności zagrożonych, wpływ depozytów i zmiana rynkowych stóp procentowych;
 - 2) scenariuszami indywidualnymi zakładającymi:
 - a) materializację ryzyka koncentracji ekspozycji kredytowych,
 - b) wzrost kosztu finansowania depozytów,
 - c) spadek stóp procentowych;
 - 3) scenariuszu mieszanym, uwzględniającym kombinację zdarzeń mających wpływ na cały system i indywidualnych, następujących jednocześnie i wchodzących ze sobą w interakcje, który zakłada kryzys na rynku rolnym.
2. Dla każdego scenariusza określany jest wpływ sytuacji skrajnej na określone w Grupowym Planie Naprawy obszary krytyczne:
- 1) płynności, mierzony wskaźnikami: LCR oraz NSFR;
 - 2) rentowności (w tym poziom ryzyka kredytowego), mierzony wskaźnikami: ROA, C/I, należności zagrożonych, poziomu ozerwowania;
 - 3) wypłacalności, mierzony wskaźnikami: TCR oraz dźwigni finansowej.

- q) wskazanie, czy i w jakim stopniu plan awaryjny płynności uwzględnia wyniki testów warunków skrajnych,

W przypadkach, w których wyniki testu wskazują, że realizacja scenariusza powoduje obniżenie wskaźników LCR lub NSFR poniżej wartości krytycznej (określonej w Awaryjnym Planie Płynności) Bank ocenia czy dysponuje odpowiednimi instrumentami niwelującymi negatywne skutki realizacji scenariusza (tj. Bank ocenia, czy w ramach opisanych w Awaryjnym Planie Płynności opcji naprawy, doprowadziłby do poprawy wskaźnika LCR/NSFR do poziomu zbliżonego do wartości ostrzegawczej) lub podejmuje działania ograniczające ryzyko (jeżeli nie byłby w stanie naprawić sytuacji).

- r) polityka banku w zakresie utrzymywania rezerw płynności,

Bank dąży do utrzymywania płynnościowej struktury bilansu na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów nad skumulowanymi pasywami w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku, oraz zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności na poziomie nieujemnym – posiadając taką rezerwę płynności, aby nadzorcze miary płynności były na bezpiecznym poziomie, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych.

s) ograniczenia regulacyjne w zakresie transferu płynności w obrębie jednostek grupy lub, w przypadku zrzeszonych banków spółdzielczych i banku zrzeszającego, w obrębie zrzeszenia,

Bank zgodnie z umową zrzeszania i SSO, nie inwestuje w inne banki swojej grupy, lecz można lokować swoje środki w Banku Zrzeszającym.

t) częstotliwość i rodzaj wewnętrznej sprawozdawczości w zakresie płynności

ANALIZA RYZYKA PŁYNNOŚCI: <ul style="list-style-type: none"> ➢ Źródła finansowania działalności Banku, ➢ Struktura i stabilność depozytów, ➢ Zobowiązania pozabilansowe udzielone, ➢ Wskaźniki wczesnego ostrzeżenia, ➢ Analiza wskaźnikowa i limity, ➢ Alternatywne źródła finansowania, ➢ Limity luki niedopasowania, ➢ Nadzorcze miary płynności i wskaźnik LCR, ➢ Zarządzanie środkami na rachunku bieżącym. ➢ Realizacja planu pozyskania i utrzymania środków uznawanych przez Bank za stabilne źródło finansowania, ➢ Dynamiczna luka niedopasowania, ➢ Testy warunków skrajnych wynikające z Grupowego Planu Naprawy SSO SGB <ul style="list-style-type: none"> - Wpływ wyników testów warunków skrajnych na poziom ryzyka /sytuację Banku - Rekomendacja dla Zarządu w przypadku wystąpienia podwyższonego poziomu ryzyka. 			
	Komórka Ryzyka Bankowego	Prezes Zarządu Zarząd	Miesięcznie (do 25 dnia kolejnego miesiąca) Kwartalnie (do 25 dnia kolejnego miesiąca) Półrocznie (do końca lutego i sierpnia)
		Zarząd Rada Nadzorcza	
<ul style="list-style-type: none"> ➢ Testy awaryjnego planu płynności wykonany przez Zespół kryzysowy 	Komórka Ryzyka Bankowego	Zarząd	Rocznie (do końca I kwartału)
<ul style="list-style-type: none"> ➢ Pogłębiona analiza płynności długoterminowej 	Komórka Ryzyka Bankowego	Zarząd Rada Nadzorcza	Rocznie (za wrzesień do końca IV kwartału)
<ul style="list-style-type: none"> ➢ Testy makroekonomiczne 	Komórka Ryzyka Bankowego SSO SGB	Zarząd Rada Nadzorcza	Rocznie (dołączane do raportu za I półrocze)

Oświadczenie Zarządu (CRR art. 435. 1.e)

Zarząd Banku Spółdzielczego we Włoszakowicach oświadcza, że ustalenia opisane w Ujawnieniu są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

Imię i nazwisko	Funkcja w Zarządzie	Podpis
Grygiel Dorota	Prezes Zarządu	
Primel Paulina	Członek Zarządu	
Wyskok Sebastian	Członek Zarządu	

Włoszakowice, 07 maj 2019r.

Oświadczenie Zarządu (CRR art. 435.1.f)

Zarząd Banku Spółdzielczego we Włoszakowicach oświadcza, że obowiązujący w Banku system zarządzania ryzykiem, ocenia się jako dostosowany do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka.

Nazwa limitu	Wysokość limitu	Wartość	Stopień realizacji
Ryzyko kredytowe			
Udział kredytów zagrożonych w portfelu kredytowym	Max 3%	1,83%	61,00%
Pokrycie rezerwami celowymi należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych i samorządowych	Min 30%	53,69%	178,97%
Udział portfela kredytów podmiotów niefinansowych w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania	Max 80%	55,94%	69,93%
Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w portfelu kredytowym	Max 80%	64,64%	80,80%
Udział zagrożonych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w portfelu ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie ogółem	Max 5%	1,29%	25,80%
Udział detalicznych ekspozycji kredytowych w portfelu kredytowym	Max 30%	3,05%	10,17%
Udział zagrożonych detalicznych ekspozycji kredytowych w detalicznych ekspozycjach kredytowych ogółem	Max 5%	1,02%	20,40%
Ryzyko operacyjne			
Liczba pracowników	Min 20 Max 35	34,09	97,40%
Liczba dni niewykorzystanego urlopu z roku poprzedniego	Max 6	0	0,00%
Liczba godzin szkoleń w miesiącu	Min 20	32	160,00%
Liczba nowych rachunków bieżących w miesiącu	Min 30	24	80,00%
Liczba nowych rachunków terminowych w miesiącu	Min 120	137	114,17%
Liczba transakcji wysyłanych w miesiącu	Min 10000	12036	120,36%
Liczba transakcji uznaniowych w miesiącu	Min 6500	12458	191,66%
Wskaźnik popełnianych błędów przez pracowników nie rodzących konsekwencji (storna, anulowane żetony)	Max 1,20%	0,81%	67,50%
Liczba niepoprawnie zrealizowanych transakcji w miesiącu	Max 0,08%	0,00%	0,00%
Liczba dni z nadwyżkami, niedoborami kasowymi	Max 5 dni	4	80,00%
Czas niedostępności bankomatów w miesiącu	Max 10 h	4	40,00%

Czas niedostępności serwera i/lub programu księgującego w miesiącu	Max 500 min	0	0,00%
Liczba transakcji ponad limit dostępnych środków na rach.	Max 5%	2,13%	42,60%
Czas działania banku bez energii elektrycznej – bez uruchomionego agregatu	Max 60 min	0	0,00%
Czas działania agregatu	Max 250 min	0	0,00%
Liczba aktów wandalizmu	Max 1	1	100,00%
Oszustwa wewnętrzne	Max 0 zł	-	0,00%
Oszustwa zewnętrzne	Max 1.000 zł	-	0,00%
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	Max 1.000 zł	-	0,00%
Klienci, produkty i praktyki operacyjne	Max 2.000 zł	-	0,00%
Szkody związane z aktywami rzeczowymi	Max 10.000 zł	48 994,79	489,95%
Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	Max 10.000 zł	36,00	0,36%
Wykonanie transakcji, dost. i zarządzanie procesami oper.	Max 5.000 zł	108,83	2,18%
Ryzyko walutowe			
Udział całkowitej pozycji walutowej w funduszach własnych	Max 2,0%	0,98%	49,00%
Ryzyko płynności			
Ilość przypadków przekroczenia nadzorczej miary M2	0	0	X
Udział depozytów powiększonych o fundusze własne w kredytach powiększonych o majątek trwały	Min 110%	166,67%	151,52%
Ilość przekroczeń limitu luki płynności w okresie do 1 roku	0	0	X
Wskaźnik LCR – wymóg pokrycia płynności netto	Min 100%	257%	257,00%
Ilość przekroczeń wskaźnika LCR	0	0	X
Wskaźnik NSFR – stabilne finansowanie w okresie długoterminowym	Min 111%	138%	124,32%
Ilość przekroczeń limitu luki płynności skumulowanej (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych)	0	0	X
Depozyty podmiotów niefinansowych i instytucji rządowych i samorządowych w stosunku do pasywów ogółem	Min 75%	85,67%	114,23%
Ryzyko stopy procentowej			
Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wartości ekonomicznej Banku do funduszy własnych	Max 5%	1,19%	23,80%
Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania	Max 23%	15,48%	67,30%
Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego	Max 8%	0%	0,00%

Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania i bazowego łącznie (do funduszy własnych)	Max 10%	4,33%	43,30%
Iloraz aktywów wrażliwych o oprocentowaniu uzależnionym od stawek własnych Banku w pasywach wrażliwych o oprocentowaniu uzależnionym od stawek własnych Banku	1	0,08	X
Ryzyko kapitałowe			
Łączny współczynnik kapitałowy	Min 13,875%	17,83%	128,50%
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	Min 10,875%	17,72%	162,94%
Udział kapitału wewnętrznego w funduszach własnych	Max 63,00%	45,03%	71,48%
Wskaźnik dźwigni finansowej	Min 5%	8,58%	171,60%

Imię i nazwisko	Funkcja w Zarządzie	Podpis
Grygiel Dorota	Prezes Zarządu	 PREZES ZARZĄDU Dorota Grygiel
Primel Paulina	Członek Zarządu	 CZŁONEK ZARZĄDU Paulina Primel
Wyskok Sebastian	Członek Zarządu	 CZŁONEK ZARZĄDU Sebastian Wyskok

Włoszakowice, 07-05-2019r

Osoby sporządzające informację do ujawnienia:

1. Główny księgowy Bąkiewicz Monika,
2. Z-ca Głównego księgowego Maciąg Renata,
3. Kierownik Komórki Kredytowej- Chrapek Jan,
4. Komórka Ryzyka bankowego- Rybakowski Mariusz, Kiełczewska-Sęk Sylwia,
5. Komórka monitoringu i windykacji- Tyrła Radosław,
6. Stanowisko ds. zapewnienia zgodności i administracji- Brożyńska Danuta,
7. Stanowisko ds. Kontroli wewnętrznej- Bieruta Magdalena,